

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU PLĂȚI ȘI
INSPECȚIE SOCIALĂ

Adresă: București, Șos Panduri, nr. 22, sector 5.
Tel.: 021 313 60 47 ;Fax: 021 313 60 98
e-mail: anps@prestatiisociale.ro
Web www.prestatiisociale.ro
Operator de date cu caracter personal nr.12173

APROBAT,
Director General

Adrian TOADER

RAPORT TEMATIC NAȚIONAL

privind „Controlul modului de respectare a standardelor specifice de calitate pentru centrele rezidențiale (centrele de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică) pentru persoanele adulte cu handicap”

Elaborat
DIS-ANPIS

CUPRINS

	<i>Pag.</i>
Capitolul 1: Context general	3
Capitolul 2: Obiectivul campaniei	3
Capitolul 3: Selecția beneficiarilor	4
Capitolul 4: Metodele și instrumentele de inspecție	4
Capitolul 5: Constatări	5
5.1. <i>Situația juridică a centrelor inspectate</i>	
5.2. <i>Date privind înființarea, organizarea și funcționarea CRRN</i>	
5.3. <i>Capacitate, grad de ocupare, strategii și proiecte</i>	
5.4. <i>Situația spațiilor</i>	
5.5. <i>Situația personalului angajat</i>	
5.6. <i>Situația beneficiarilor</i>	
5.7. <i>Date privind standardele specifice de calitate verificate</i>	
Capitolul 6: Măsuri de remediere dispuse	26
Capitolul 7: Sancțiuni aplicate	32
Capitolul 8: Concluzii	32
Capitolul 9: Propuneri	34

1. CONTEX GENERAL

Având în vedere multiplele sesizări apărute în mass-media, în care au fost prezentate cazuri de abuz și neglijare a persoanelor cu handicap, beneficiare ale serviciilor rezidențiale din centrele de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică (CRRN), conducerea Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice (MMFPSPV) a dispus prin Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială (ANPIS) desfășurarea unei campanii de control în perioada 20.06.2013 - 05.07.2013. În campanie au fost verificate toate centrele de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică (CRRN) aflate în evidența Direcției Protecția Persoanelor cu Handicap (DPPH), respectiv a unui număr de 51 CRRN din 26 de județe ale țării, conform **Anexei nr.1**.

Prin această campanie, MMFPSPV, prin ANPIS, și-a propus să realizeze o diagnoză a modului în care sunt respectate drepturile persoanelor cu handicap instituționalizate în centrele de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică, precum și a modului în care se acordă beneficiarilor serviciile de găzduire, alimentație, recuperare și integrare/reintegrare socială.

Campania „Controlul modului de respectare a standardelor specifice de calitate pentru centrele rezidențiale (centrele de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică) pentru persoanele adulte cu handicap” a fost inclusă în Planul de control al Inspecției Sociale pentru anul 2013, conform adresei înregistrată la MMFPSPV sub numărul 1959/03.06.2013 și s-a desfășurat în baza Deciziei nr. 199/03.06.2013 a directorului general al ANPIS.

Conform Hotărârii de Guvern nr. 1007/2005 privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 539/2005 pentru aprobarea Nomenclatorului instituțiilor de asistență socială și a structurii orientative de personal, a Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a instituțiilor de asistență socială, precum și a Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 68/2003 privind serviciile sociale, *centrele de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică sunt servicii rezidențiale specializate ce oferă persoanelor cu handicap neuropsihic servicii de găzduire, îngrijire personală, recuperare și integrare/reintegrare profesională*.

Coordonarea metodologică a CRRN la nivel național este asigurată de Direcția Protecția Persoanelor cu Handicap, din cadrul MMFPSPV, iar controlul privind modul în care sunt respectate cerințele standardelor specifice de calitate se face de către Inspecția Socială din cadrul ANPIS.

2. OBIECTIVUL CAMPANIEI

Principalul obiectiv al campaniei a fost *”Identificarea și evaluarea situațiilor de abuz și neglijare a persoanelor cu handicap beneficiare ale serviciilor rezidențiale din centrele de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică”*.

Pentru realizarea acestui obiectiv, inspectorii sociali au verificat atât modul de înființare, organizare și funcționare al CRRN, cât și modul de respectare a următoarelor standarde specifice de calitate (module) pentru centrele rezidențiale destinate persoanelor adulte cu handicap, aprobate prin Ordinul nr. 559/2008 al președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap (ANPH):

- Accesarea serviciilor (Modulul I);
- Găzduirea (Modulul II);

- Îngrijirea personal (Modulul III);
- Recuperarea (Modulul IV);
- Integrarea/reintegrarea socială (Modulul V);
- Reclamații și protecție (Modulul VII).

3. SELECTIA BENEFICIARILOR

Pentru verificarea standardelor specifice de calitate, în majoritatea CRRN, inspectorii sociali au analizat dosarele tuturor beneficiarilor din CRRN inspectate. În cazul unui număr de 10 CRRN (Galda, Răcăciuni, Călugăreni, Brâncovenești, Călinești, Urlați, Sasca Mică, Costâna, Găvojdia, Băbeni 1), s-a stabilit verificarea unui procent de dosare (deoarece aceste CRRN fie aveau capacitate mare, fie erau mai multe pe raza unui județ, raportat la capacitatea de inspecție a agenției teritoriale respective). Pentru selectarea dosarelor s-au stabilit următoarele criterii:

a) gradul handicapului

- 50% dosare ale beneficiarilor încadrați în gradul Grav de handicap neuropsihic;
- 50% dosare ale beneficiarilor încadrați în gradele Accentuat și Mediu de handicap neuropsihic.

b) gradul de dependență

- 50% dosare ale unor beneficiari, încadrați gradul grav, imobilizați la pat;
- 50% dosare ale unor beneficiari, încadrați în gradul grav, fără imobilizare, dar cu un ușor grad de autonomie privind deplasarea, hrănirea etc.

c) vârsta beneficiarilor

- 50% dosare ale unor beneficiari cu vârsta cuprinsă între 18-30 de ani;
- 25% dosare ale unor beneficiari cu vârsta cuprinsă între 31-60 ani;
- 25% dosare ale unor beneficiari cu vârsta peste 61 de ani.

d) perioada de rezidență în serviciul social

- 50% dosare ale unor beneficiari a căror perioadă de rezidență este de minim 3 ani;
- 50% dosare ale unor beneficiari a căror perioadă de rezidență este de maxim 3 ani.

Din totalul de **5.530 de beneficiari** existenți în CRRN la data inspecției, au fost selectați pentru verificare un număr de **4.614** (reprezentând 83,43% din totalul dosarelor beneficiarilor).

4. METODELE ȘI INSTRUMENTELE DE INSPECȚIE

În cadrul campaniei, mijloacele și metodele utilizate pentru efectuarea inspecției au constat în:

- verificarea și analiza documentelor solicitate – conform cadrului metodologic;
- observația directă a beneficiarilor din punct de vedere al:
 - o stării anatomo-fiziologice (parametrii, eventuale urme de agresiune/neglijare – prezența escoriațiilor, edemelor, rănilor, contuziilor etc),
 - o relaționării cu personalul de îngrijire, cu alți beneficiari pe parcursul servirii mesei, al activităților desfășurate, etc.
- interviuri individuale/discuții (cu reprezentanții entității inspectate, cu personalul din instituție, cu beneficiarii).

Centralizarea și prelucrarea datelor s-a realizat într-o primă etapă la nivel județean, în baza proceselor verbale de control, după care această activitate a continuat la nivel central, în cadrul Direcției Inspekția Socială din cadrul ANPIS.

Pentru culegerea datelor s-au utilizat machete tabelare, necesare efectuării unei analize adecvate.

5. CONSTATĂRI

Un număr de 20 CRRN din cele 51, funcționează în mediu urban (39,21%), iar 31 de CRRN funcționează în mediu rural (60,79%).

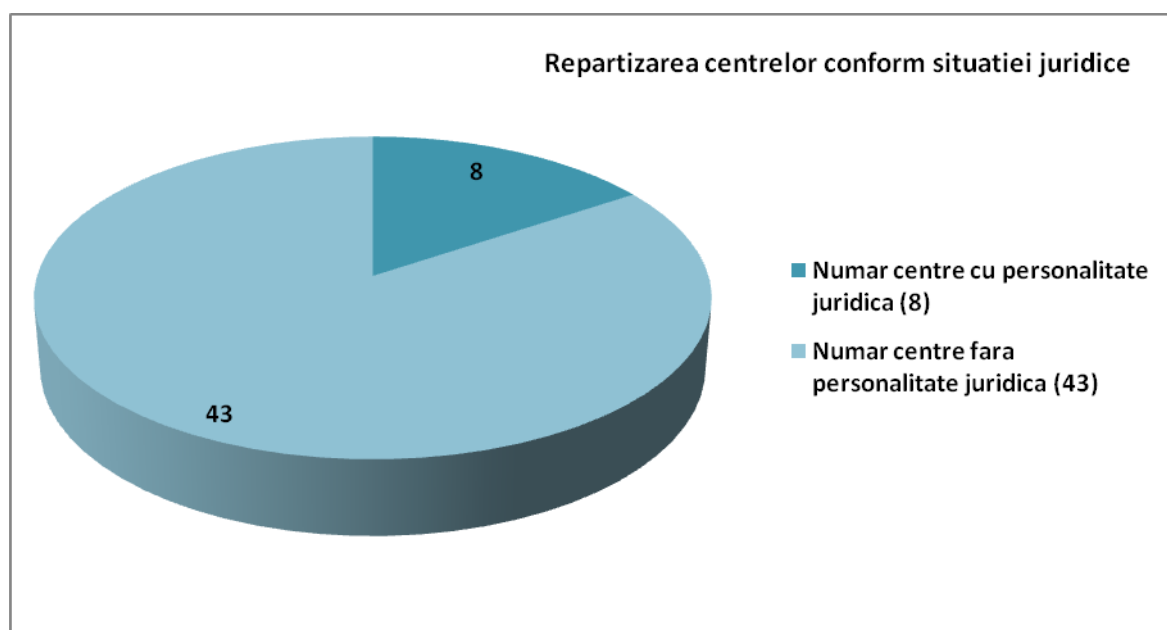
5.1. Situația juridică a centrelor inspectate

În urma centralizării datelor la nivel național rezultă că CRRN sunt de două tipuri, după cum urmează:

- *centre (instituții publice) fără personalitate juridică*, aflate în subordinea direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului (DGASPC)- în județele: Alba, Arad, Bacău, Bihor, Bistrița Năsăud, București, Călărași, Cluj, Constanța, Giurgiu, Gorj, Harghita, Iași, Sălaj, Suceava, Teleorman, Timiș, Tulcea, Vâlcea, Vaslui, Vrancea, respectiv 43 de centre (85% din CRRN);
- *centre (instituții publice) cu personalitate juridică*, aflate în structura consiliilor județene, din punct de vedere metodologic fiind în subordinea DGASPC - în județele: Mureș, Neamț, Prahova și Sibiu, respectiv 8 centre (15% din CRRN).

Situația juridică a centrelor este prezentată în graficul G1, iar situația detaliată pentru fiecare județ, se regăsește în Anexa nr.2.

G1

5.2. Date privind înființarea, organizarea și funcționarea CRRN

Situația detaliată privind înființarea, organizarea, funcționarea CRRN, precum și statutul juridic al acestora, se regăsește în **Anexa nr.2**.

Din datele prezentate în anexa menționată, rezultă că următoarele CRRN nu dețin :

- avizul de funcționare al DPPH, 11 CRRN (21,56%): Plătărești (jud. Călărași), Bolintin Vale și Cârpenișu (jud. Giurgiu), Călugăreni, Reghin, Brâncovenești (jud. Mureș), Pojorîta, Zvoriștea, Siret (jud. Suceava), Cotești (jud. Vrancea), Gheorghe Șerban (mun. București);
- certificatul de acreditare, 6 CRRN (11,76%): Plătărești (jud. Călărași), Cârpenișu (jud. Giurgiu), Călugăreni (jud. Mureș), Balotului și Gheorghe Șerban (mun. București), Bălăceanca (jud. Ilfov);
- hotărârea consiliului județean, actualizată, privind organigrama și statul de funcții, 1 CRRN (1,96%): Plătărești (jud. Călărași);
- hotărâri ale consiliilor județene actualizate privind costul mediu lunar de întreținere, 3 CRRN (5,88%): Plătărești (jud. Călărași), Cârpenișu (jud. Giurgiu), Videle (jud. Teleorman);
- avize și autorizații de funcționare, 8 CRRN (15,68%): Plătărești (jud. Călărași), Cârpenișu (jud. Giurgiu), Bîlteni (jud. Gorj), Tulgheș (jud. Harghita), Horia (jud. Tulcea), Balotului și Gheorghe Șerban (mun. București), Bălăceanca (jud. Ilfov).

Următoarele două CRRN nu dețin avize, autorizații și acreditare deoarece :

- CRRN Cârpenișu este supus procesului de închidere a centrului (aprobat de către Consiliul Județean Giurgiu la propunerea DGASPC Giurgiu);
- CRRN Plătărești (jud. Călărași) este în proces de restructurare.

5.3. Capacitate, grad de ocupare, strategii și proiecte

a) Capacitate și grad de ocupare

Capacitatea CRRN se aprobă prin hotărârea consiliului județean. La data controlului singurul centru care nu avea capacitatea aprobată prin hotărârea Consiliului Județean Harghita (existând doar decizia directorului general al DGASPC) este CRRN Tulgheș.

Situația privind capacitatea aprobată și gradul de ocupare al fiecărui CRRN la data inspecției este prezentată în **Anexa nr.1**.

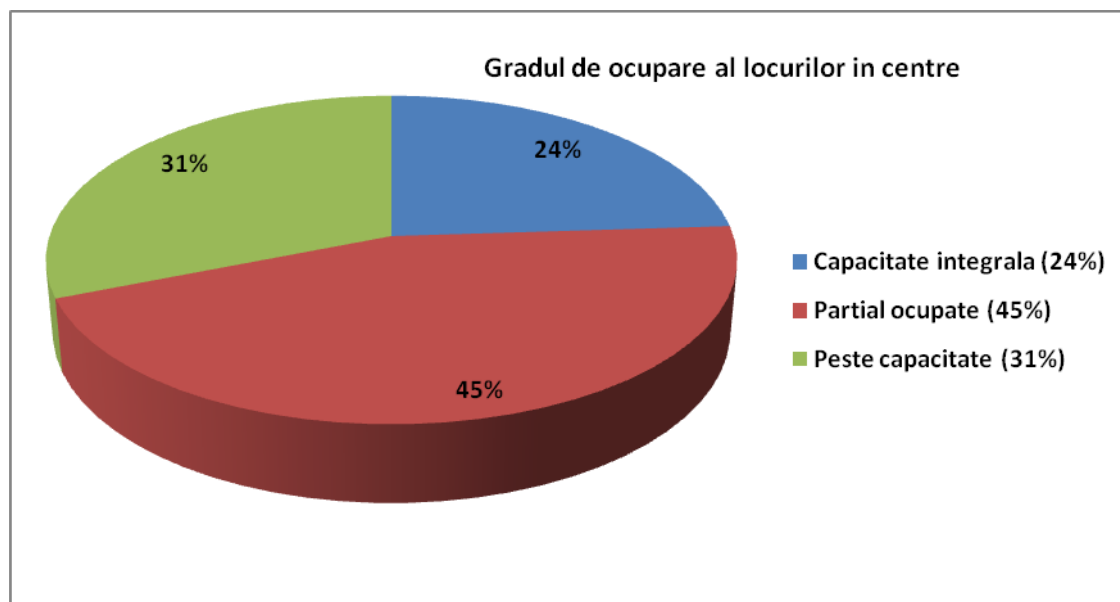
Conform datelor prezentate în anexă, se constată că:

- *la capacitate integrală* funcționează un număr de 12 CRRN (23,52% din total), după cum urmează: Petriș (jud. Arad), Remeți (jud. Bihor), Gherla și Jucu (jud. Cluj), Năvodari (jud. Constanța), Bolintin Vale (jud. Giurgiu), Tulgheș (jud. Harghita), Siret (jud. Suceava), Lugoj și Lugoj 1 (jud. Timiș), Horia (jud. Tulcea), Măicănești (jud. Vrancea);
- *parțial ocupate* sunt 23 CRRN (45,09%), după cum urmează: Galda (jud. Alba), Dărmănești și Răcăciuni (jud. Bacău), cele trei centre Beclean (jud. Bistrița Năsăud), Plătărești (jud. Plătărești), Techirghiol (jud. Constanța), Bîlteni (jud. Gorj), Brâncovenești și Reghin (jud. Mureș), Războieni (jud. Neamț), Călinești, Urlați și Nedelea (jud. Prahova), Rîu Vadului (jud. Sibiu), Sasca Mică, Mitocul Dragomirnei (jud. Suceava), Mălăiești (jud. Vaslui), Măciuca (jud. Vâlcea), Balotului și Gheorghe Șerban (mun. București), Bălăceanca (jud. Ilfov);

- *peste capacitate* funcționează un număr de 16 CRRN (31,37%), după cum urmează: Cuveșdia (jud. Arad), Cărpeneșu (jud. Giurgiu), Galata (jud. Iași), Călugăreni (jud. Mureș), Jibou (jud. Sălaj), Pojorâta, Costâna și Zvoriștea (jud. Suceava), Videle (jud. Teleorman), Găvojdia (jud. Timiș), Babadag (jud. Tulcea), Băbeni 1 și Băbeni 2 (jud. Vâlcea), Jariștea și Cotești (jud. Vrancea), Milcov (mun. București).

Gradul de ocupare al locurilor din CRRN este prezentată în graficul G2.

G2

b) Stadiul implementării strategiilor județene de restructurare

Procesul de restructurare/închidere a instituțiilor rezidențiale cu capacitate mai mare de 50 de locuri, în care standardele minime de calitate nu sunt implementate, a fost demarat de către Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap (ANPH) începând cu anul 2002, în baza *HG nr. 1215/2002 pentru aprobarea Strategiei naționale privind protecția specială și integrarea socială a persoanelor cu handicap*. Continuarea reformei instituționale și administrative a ANPH este realizată de către DPPH prin *HG nr.1175/2006 privind aprobarea Strategiei naționale pentru protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap în perioada 2006-2013*.

Conform acestor hotărâri procesul de reformă constă în realizarea următoarelor activități (gestionate de DPPH):

- avizarea strategiilor județene, a planurilor județene/locale ale sectoarelor municipiului București, elaborate în vederea implementării Strategiei naționale;
- asigurarea suportului metodologic autorităților administrației publice în procesul de restructurare/ închidere a instituțiilor;
- monitorizarea planurilor județene/locale de implementare a strategiei din domeniu;
- coordonarea procesului de transformare a instituțiilor existente din unități pasive, de internare și supraveghere medico-socială, în instituții cu o politică activă de integrare socială a persoanelor cu handicap.

La nivel județean, activitățile de restructurare/închidere a instituțiilor rezidențiale cu capacitate mare constă în:

- elaborarea strategiilor județene, a planurilor județene/locale ale sectoarelor municipiului București, în vederea implementării Strategiei naționale;
- identificarea resurselor materiale, financiare și umane în vederea transformării instituțiilor ce urmează a fi restructurate, în instituții cu capacitate mică care să poată asigura implementarea standardelor specifice de calitate, în concordanță cu nevoile locale;
- implementarea proiectelor de restructurare, respectiv închiderea instituțiilor rezidențiale cu capacitate mare, la nivelul cărora aceste standarde nu se pot aplica integral.

În urma controlului s-au identificat 28 de centre cu o capacitate mai mare de 60 de locuri care se află în situații distincte privind restructurarea, după cum urmează:

- 5 CRRN (17,85%) sunt în curs de restructurare în baza strategiilor județene, a planurilor de restructurare și au proiecte în curs de derulare: Galda (jud. Alba), Plătărești (jud. Ilfov), Găvoajdia și Lugoj 1 (jud. Timiș), Balotului (mun. București);
- 16 CRRN (57,14%) au strategii județene și planuri de restructurare, dar din diverse motive nu sunt supuse restructurării: Dărmănești și Răcăciuni (jud. Bacău), Beclean 2 și 3 (jud. Bistrița Năsăud), Bîlteni (jud. Gorj), Războieni (jud. Neamț), Jibou (jud. Sălaj), Rîu Vadului (jud. Sibiu), Pojorîta și Sasca Mică (jud. Suceava), Lugoj 2 (jud. Timiș), Babadag (jud. Tulcea), Măciuca și Băbeni 1 și 2 (jud. Vâlcea), Bălăceanca (jud. Ilfov);
- 7 CRRN (25%) care nu au fost incluse în procesul de restructurare, fiind însă cuprinse în programe de reabilitare: Techirghiol (jud. Constanța), Călugăreni și Brâncovenești (jud. Mureș), Călinești, Urlați și Nedelea (jud. Prahova), Costâna (jud. Suceava).

În cazul distinct al CRRN Cârpenișu, s-a dispus măsura de închidere a centrului ca urmare a propunerii depuse de către DGASPC Giurgiu la Consiliul Județean Giurgiu privind reorganizarea centrului și mutarea beneficiarilor în 2 duplexuri construite de către Fundația Comber cu această destinație.

c) Proiecte de reabilitare/restructurare

În perioada desfășurării campaniei de control, echipele de inspectori sociali au semnalat desfășurarea unui număr de 10 proiecte ce vizează în principal îmbunătățirea calității vieții beneficiarilor, a standardelor de calitate a serviciilor oferite atât prin reabilitarea clădirilor, cât și prin restructurarea centrelor cu capacitate mare, după cum urmează:

- „*Reparații curente la centrul din str. Gheorghe Șerban nr. 7*”, mun. București, Sector 2, aflat pe site-ul e-licitație.ro în vederea atribuirii;
- Lucrări de reparații la grupurile sanitare destinate beneficiarilor, la camera psihiatrică, accesibilizarea spațiilor și amenajarea curții interioare a CRRN Milcov (mun. București);
- Proiectul de Reabilitare, reparații curente și amenajări, derulat la CRRN Jucu (jud. Cluj);
- Proiectul „*Demnitate regăsită*” derulat de către DGASPC Călărași, în colaborare cu ANPH, în cadrul Programului de Interes Național – PIN 1 2006, pentru restructurarea CRRN Plătărești;

- Proiectul reabilitarea/modernizarea și echiparea specifică a CRRN Nedelea, proiect individual prioritar, partea a IV a a Planului Integrat de Dezvoltare al Polului de Creștere Ploiești-Prahova, proiect finanțabil prin Programul Operațional Regional 2007-2013 – Axa Prioritară 1 „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor- Poli urbani de Creștere”, domeniul de intervenție 1.1 „Planuri integrate de Dezvoltarea Urbană” – Subdomeniul: Poli de Creștere ;
- În cadrul CRRN Urlați se derulează Proiectul: „Lucrări de modernizare clădiri, rețele, utilități, facilități de acces și dotări” prin Programul Operațional Regional 2007-2013 – Axa Prioritară 3- Îmbunătățirea infrastructurii sociale, Domeniul de intervenție 3.2. – Reabilitarea /modernizarea / dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale;
- CRRN Zvoriștea (jud. Suceava) este beneficiarul unui proiect de refuncționalizare aprobat prin Ordinul 496/15.03.2013 al Ministrului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, cu finanțare de la bugetul de stat;
- CRRN Costâna (jud. Suceava) este beneficiarul unui proiect de modernizare aprobat prin Ordinul 496/15.03.2013 al Ministrului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, cu finanțare de la bugetul de stat;
- La CRRN Lugoj 1 Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș a demarat proiectul de reabilitare, având aprobat Proiectul Tehnic și finanțarea aferentă, conform HCJ Timiș nr. 24/21.03.2013.
- Conform Planului de restructurare și în vederea reorganizării Centrului de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Găvojdia, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș derulează următoarele proiecte:
 - o „Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică nr.2 Lugoj” - proiect finanțat prin Banca Mondială conform Contractului nr.15/09.09.2010. Proiectul a început să se deruleze din 10.09.2010 (conform Actului Adițional nr.17/25.04.2013 se preconizează a se finaliza la data de 31.12.2013) și constă în construirea unui centru nou care va asigura asistența socială pentru 48 de adulți proveniți din CRRN Găvojdia.
 - o „Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Periam” – proiectul, finanțat prin Programul Operațional Regional 2007-2013, se preconizează a se finaliza la data de 23.10.2014 și constă în reabilitarea, extinderea și dotarea unui centru care va asigura asistența socială pentru 50 de adulți proveniți din CRRN Găvojdia.
 - o „Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Sinersig”- investiția se realizează prin finanțare de la bugetul Consiliului Județean Timis, se derulează începând cu 2010 și se preconizează a se finaliza în septembrie 2013 și constă în reabilitarea, extinderea și dotarea unui centru care va asigura asistența socială pentru 53 de adulți proveniți din CRRN Găvojdia.

5.4. Situația spațiilor

CRRN asigură spații pentru găzduirea beneficiarilor, hrănirea acestora, spații destinate activităților zilnice și terapiilor, precum și alte încăperi funcționale: bucătărie, spălătorie, grupuri sanitare, magazine etc.

Sunt prezentate în continuare constatările echipelor de inspecție privind modul în care sunt folosite aceste spații și respectate standardele de calitate aferente.

a) Spații destinate găzduirii

Din punct de vedere al *numărului încăperilor cuprinse în spațiile de găzduire, al dotării și al situației igienico-sanitare*, s-a constatat că probleme speciale ridică CRRN care nu respectă capacitatea prevăzută. Acestea, din cauza suprapopulării, încalcă prevederile Ordinul 559/2008 privind aprobarea Standardelor specifice de calitate pentru centrele rezidențiale, centrele de zi și locuințe protejate pentru persoane adulte cu handicap.

Repartizarea beneficiarilor în dormitoare se efectuează în principal pe criterii de sex și grad de imobilitate, mai rar în funcție de afinități și preferințe, existând un număr mediu de 5 paturi/dormitor. Acest număr mediu nu respectă numărul maxim de 3 paturi/ dormitor, prevăzut prin Ordinul 559/2008, însă în majoritatea cazurilor suprafața alocată fiecărui beneficiar este conformă celei prevăzute prin actul normativ.

Din punct de vedere al spațiului alocat/beneficiar și al dotării spațiilor de găzduire (dormitoare) s-au identificat 5 centre cu deficiențe majore (9,80% din totalul centrelor inspectate): CRRN Războieni (jud. Neamț) cu 2 dormitoare de câte 20 de paturi, CRRN Găvojdia (jud. Timiș) în care jumătate din cele 44 de dormitoare au capacitatea cuprinsă între 6 paturi și 16 paturi/dormitor), CRRN Rîu Vadului (jud. Sibiu) cu dormitoare de câte 14 paturi, CRRN Plătărești (jud. Călărași) cu un număr de 8-13 paturi/dormitor și CRRN Bălăceanca (jud. Ilfov) cu 6-10 paturi/dormitor. Suprapopularea dormitoarelor face ca să nu se asigure nici măcar suprafața necesară pentru deplasarea utilizatorilor de fotolii rulante. Problema neadaptării spațiilor de găzduire la cerințele utilizatorilor de fotolii rulante este întâlnită și în cazurile centrelor de capacitate mică (ex. Măicănești și Cotești din jud. Vrancea).

Din punct de vedere al dotării dormitoarelor cu mobilier și spații de depozitare (pentru obiectele personale și îmbrăcămintea fiecărui beneficiar), deficiențele se regăsesc la toate cele 5 CRRN menționate mai sus, precum și la următoarele 15 CRRN, respectiv 39,21% din totalul centrelor inspectate: Galda (jud. Alba), Gherla și Jucu (jud. Cluj), Bolintin Vale și Cârpenișu (jud. Giurgiu), Călinești, Nedelea și Urlați (jud. Prahova), Pojorîta, Sasca Mică, Costâna (jud. Suceava), Măciuca (jud. Vâlcea), Mălăiești (jud. Vaslui), Măicănești și Cotești (jud. Vrancea). La acesta din urmă, din cauza lipsei spațiilor de depozitare destinate beneficiarilor, obiectele pentru igiena personală sunt păstrate în dulapurile personalului de îngrijire.

În 14 CRRN (27,45% din centre) mobilierul este impropriu utilizării (vechi, deteriorat, uzat sau nefuncțional): Galda (jud. Alba), Plătărești, Gherla, Jucu (jud. Cluj), Bolintin Vale, Cârpenișu (jud. Giurgiu), Bălăceanca (jud. Ilfov), Călinești, Nedelea, Urlați (jud. Prahova), Pojorîta, Costâna (jud. Suceava), Mălăiești (jud. Vaslui), Războieni (jud. Neamț).

În cazul a 10 CRRN (19,60% din centre) spațiile de găzduire prezintă igrasie sau mucegai datorită infiltrațiilor pluviale sau ale apei provenite din instalațiile sanitare: Plătărești (jud. Călărași), Jucu (jud. Cluj), Nedelea, Urlați, Călinești, (jud. Prahova), Bolintin Vale (jud. Giurgiu), Bălăceanca (jud. Ilfov), Lugoj, Lugoj 1 (jud. Timiș), Măciuca (jud. Vâlcea).

În cazul a 4 centre, echipele de inspectorii sociali au semnalat lipsa elementelor de securitate a clădirii, (în principal nesecurizarea ferestrelor) la CRRN: Gherla (jud. Cluj), Horia (jud. Tulcea), Pojorîta și Costâna (jud. Suceava).

b) Spații destinate îngrijirii personale

Din punct de vedere al *numărului grupurilor sanitare, al băilor și dușurilor* raportate la numărul beneficiarilor, s-a constatat că doar un număr mic de CRRN respectă prevederile Ordinului 559/2008, capacitatea CRRN nefiind determinantă. Au fost identificate într-un număr de 29 CRRN (56,86%) la care numărul grupurilor sanitare raportat la numărul beneficiarilor este mai mic decât cel prevăzut de normele în vigoare, și aproximativ în același procent, grupurile sanitare nu sunt adaptate nevoilor persoanelor cu handicap și utilizatorilor de fotolii rulante: Galda (jud. Alba), Dărmănești și Răcăciuni (jud. Bacău), cele trei centre din Beclean (jud. Bistrița Năsăud), Plătărești (jud. Călărași), Gherla și Jucu (jud. Cluj), Bolintin Vale și Cărpenișu (jud. Giurgiu), Bălăceanca (jud. Ilfov), Călugăreni, Reghin, Brâncovenești (jud. Mureș), Războieni (jud. Neamț), Călinești, Nedelea și Urlați (jud. Prahova), Rîu Vadului (jud. Sibiu), Pojorîta, Sasca Mică, Costâna (jud. Suceava), Găvojdia (jud. Timiș), Măciuca (jud. Vâlcea), Mălăiești (jud. Vaslui), Jariștea, Măicănești și Cotești (jud. Vrancea).

De asemenea, în cazul următoarelor 11 CRRN (21,56% din centre) grupurile sanitare sunt parțial deteriorate, nefuncționale, uzate, ruginite, fără mobilier corespunzător, multe cu urme evidente de igrasie: Plătărești (jud. Călărași), Bălăceanca (jud. Ilfov), Bolintin Vale și Cărpenișu (jud. Giurgiu), Călinești, Nedelea și Urlați (jud. Prahova), Pojorîta (jud. Suceava), Lugoj și Lugoj 1 (jud. Timiș), Măciuca (jud. Vâlcea). În cazul altor 3 CRRN (5,88% din centre) grupurile sanitare nu asigură intimitatea beneficiarilor, nefiind compartimentate sau prevăzute cu uși: Bilteni (jud. Gorj), Bolintin Vale (jud. Giurgiu), Rîu Vadului (jud. Sibiu).

c) Spații destinate activităților socio-educative și de recuperare

Din punct de vedere al *spațiilor destinate activităților zilnice socio-educative și de recreere*, precum și al celor în care se desfășoară *activitățile de terapie*, sunt semnalate deficiențe la următoarele 6 CRRN:

- Centrul „Sfântul Luca” și cel pentru tineri din cadrul CRRN Beclean (jud. Bistrița Năsăud) nu au săli pentru desfășurarea activităților zilnice (club, recreere etc.), având doar săli de terapie și sala de vizite;
- CRRN Plătărești (jud. Călărași) și CRRN Bălăceanca (jud. Ilfov) nu au săli pentru terapiile de recuperare, neoferind beneficiarilor niciun serviciu de recuperare și reabilitare;
- CRRN Bolintin Vale (jud. Giurgiu), deși are sală de fizioterapie dotată corespunzător, nu asigură aceste servicii neavând personal calificat. De asemenea clubul destinat activităților de socializare, petrecerea timpului liber și deconectare este impropriu mobilat, multe din piesele de mobilier sunt uzate, deteriorate. Cu toate că centrul funcționează într-un cadru natural generos, ce ar putea oferi posibilitatea desfășurării activităților în aer liber, nu este amenajat și nici dotat în acest sens;
- CRRN Jariștea și Cotești (jud. Vrancea) nu au săli pentru vizitatori, utilizând în acest scop fie dormitoare, fie încăperile cu alte destinații (ex. biroul șefului de centru).

d) Spații destinate preparării și servirii mesei

Cu privire la *spațiile destinate preparării și servirii mesei, a spațiilor de depozitare a alimentelor*, inspectorii sociali au identificat mai multe deficiențe, după cum urmează:

- spații insuficiente, austere, cu mobilier uzat sau deteriorat, dotare insuficientă cu veselă, necesară pentru servirea mesei la CRRN: Plătărești (jud. Călărași), Galda (jud. Alba), Bolintin Vale (jud. Giurgiu), ceea ce face ca beneficiarii să ia masa înghesuiți, sau în serii, cu nerespectarea corespunzătoare a condițiilor igienico- sanitare;

- spații insuficiente pentru servirea mesei se regăsesc și în CRRN: Rîu Vadului (jud. Sibiu), Războieni (jud. Neamț), Găvojdia (jud. Timiș), Băbeni 1 (jud. Vâlcea), Mălăiești (jud. Vaslui), însă fără să existe alte probleme în afara disconfortului cauzat de insuficiența spațiului;
- CRRN Călinești (jud. Prahova) deține spații destinate preparării și păstrării alimentelor, dotate cu instalații și aparatură specifică, însă neigienizate corespunzător;
- la CRRN Răcăciuni (jud. Bacău) tavanul și pereții blocului alimentar prezintă igrasie.

e) Racordul la utilități

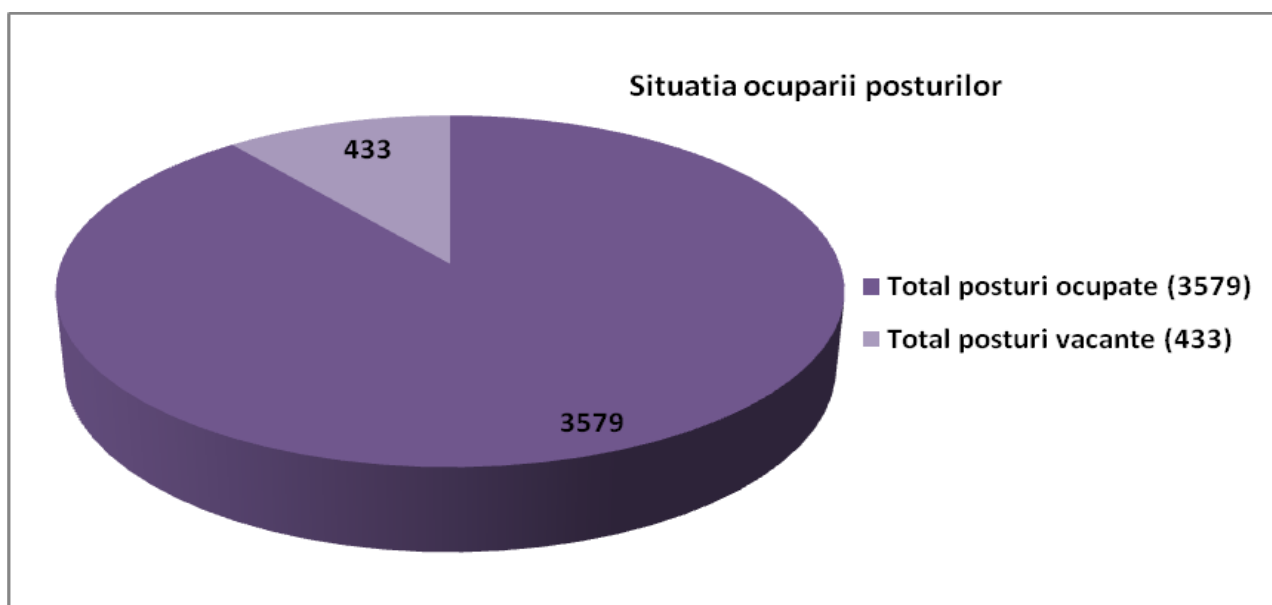
Cu privire la sursele de încălzire, de apă și energie, s-a constatat că CRRN utilizează fie sursele existente în comunitate, fie cele proprii (centrale termice în majoritatea cazurilor, dar și surse proprii de alimentare cu apă potabilă cu: hidrofor, bazin de înmagazinare și rețele de distribuție, precum și generatoare de curent electric, etc.). În cazul CRRN Plătărești a fost semnalat faptul că nu deține stație de colectare/epurare sau filtre de epurare a apelor uzate, acestea fiind deversate în râul Dâmbovița.

5.5. SITUAȚIA PERSONALULUI ANGAJAT

Din totalul celor **4.011,5 posturi aprobate** la nivel național, un număr de **3.582 posturi** sunt **ocupate**, rezultând un *grad de ocupare de 89,21%*, cu o variație a gradului ocupării cuprinsă între 70,4% la CRRN Nedelea (jud. Prahova) și 106,52% la CRRN Gheorghe Șerban (mun. București).

Situația ocupării posturilor în CRRN este prezentată în graficul G3.

G3.

Activitatea de centralizare la nivel național a datelor furnizate de agențiile teritoriale, privind gradul de ocupare a posturilor, a scos în evidență 3 situații, după cum urmează:

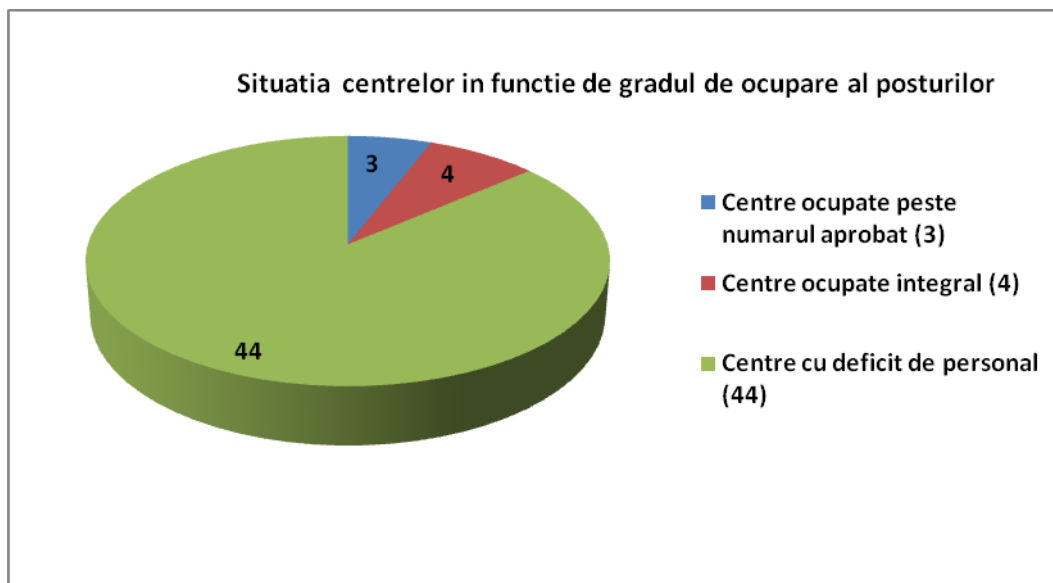
- 3 CRRN au angajat un număr de personal **peste numărul aprobat**, respectiv: 102,12% CRRN Răcăciuni (jud. Bacău), 103,12% CRRN Balotului și 106,52% CRRN Gheorghe Șerban (mun.

București), diferența peste plafonul aprobat fiind reprezentată de contractele de prestări servicii și convenții civile.

- 4 CRRN au angajat personalul în procent de **100%**, respectiv: Remeți (jud. Bihor), Jucu (jud. Cluj), Bolintin Vale (jud. Giurgiu) și Siret (jud. Suceava).
- 44 CRRN funcționează cu un **deficit de personal**; dintre acestea sunt de menționat CRRN Nedelea (jud. Prahova) cu 70,4% personal angajat, CRRN Urlați (jud. Prahova) cu 75% și CRRN Videle (jud. Teleorman) cu 76% personal angajat.

Situația CRRN în funcție de gradul de ocupare a posturilor este prezentată în graficul G4.

G4

Din numărul posturilor ocupate la nivel național (3.582), ponderea posturilor pe categorii de personal se prezintă astfel:

- a) *personalul medical* (angajat prin contract de muncă sau convenții civile) - **15,29%** din care:
 - 10,78 % medici,
 - 86,85% asistente medicale,
 - 2,37% surori medicale;
- b) *personal de îngrijire* (infirmiere, îngrijitori de noapte) - **38,19%**, din care:
 - 99,42% infirmiere,
 - 0,58% supraveghetori de noapte;
- c.1) *personal de specialitate* (asistenții sociali și psihologii) - **3,21%**, din care:
 - 59,38% asistenți sociali,
 - 40,62% psihologi;
- c.2) *personalul de recuperare, integrare/reintegrare socio-profesională* reprezintă - **9,8%**, din care:
 - 11,25% personal de recuperare,
 - 30,92% personal ce desfășoară activități educaționale,
 - 57,83% personal implicat în activități ocupaționale;

d) *personal de conducere, administrativ, financiar-contabil, resurse umane, servicii auxiliare (bucătari, fochiști, paznici, muncitori, etc.) -33,5%.*

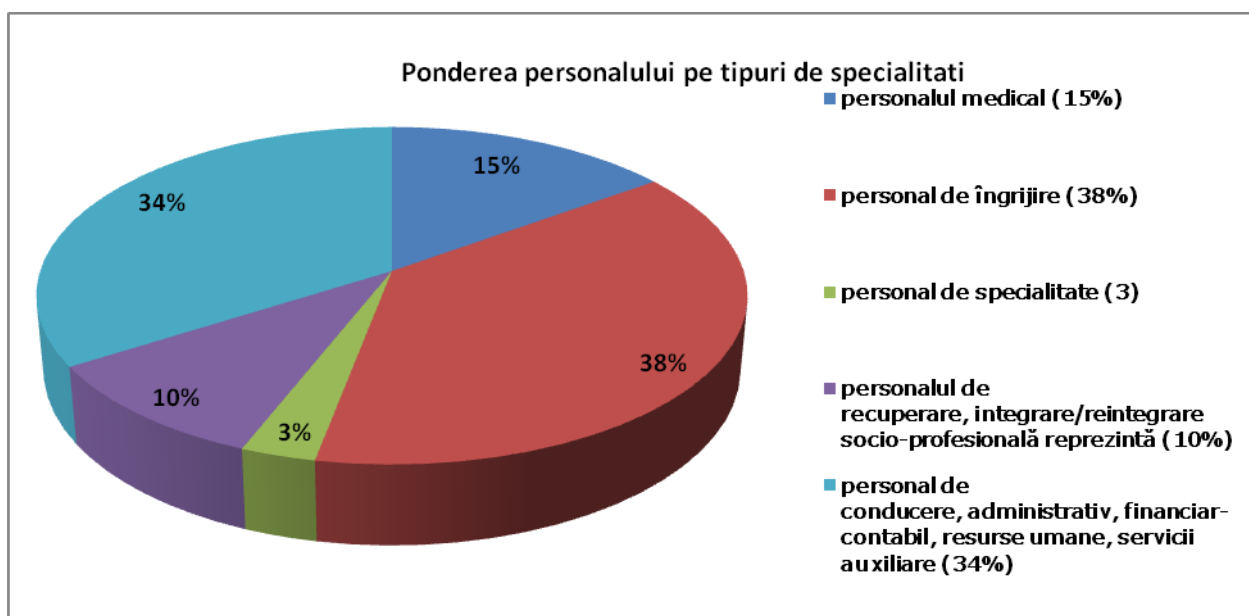
Conform HG nr.23/2010 privind aprobarea standardelor de cost pentru serviciile sociale, personalul de specialitate pentru serviciile rezidențiale (din categoria cărora fac parte CRRN), trebuie să reprezinte 60% din numărul total al posturilor. În condițiile în care personalul de specialitate din CRRN reprezintă doar 13% (asistenți sociali, psihologi, personal de recuperare, integrare/reintegrare socio-profesională), standardul menționat nu este respectat, atât în ceea ce privește gradul de ocupare cât și în ceea ce privește alcătuirea necesarului conform prevederilor HG nr.23/2010.

Actul normativ nu menționează ponderea celorlalte funcții, însă din prezentarea de mai sus rezultă faptul că 53,48% din personal este personal medical și de îngrijire, iar 33,55% este personal administrativ și auxiliar.

Se constată că personalul de specialitate nu ajunge nici măcar la un sfert și, respective jumătate din celelalte 2 categorii de personal menționate mai sus, evidențiindu-se o nerespectare semnificativă a standardului.

Situația privind ponderea personalului pe tipuri de specialități este prezentată în graficul G5.

G5

a) Personalul medical

Din totalul celor 596,5 posturi aprobate pentru personalul medical, un număr de 548 posturi sunt ocupate, gradul de ocupare fiind de 91,86%.

În privința posturilor personalului medical s-a constatat că un număr de 14 centre nu au prevăzut prin organigramă posturi de medici, 13 dintre acestea funcționând fără medic (25,49%), iar CRRN Galata (jud. Iași) beneficiază de serviciile unui medic psihiatru pe baza unei convenții de prestări servicii. Din cele 14 centre, un număr de 4 CRRN funcționează în mediul urban, având totuși acces la servicii medicale la spitalele din localitate: Gherla (jud. Cluj), Bolintin Vale (jud. Giurgiu), Galata (jud. Iași), Lugoj și Lugoj 1 (jud. Timiș); alte 9 CRRN funcționează în mediul rural: Cuveșdia și Petriș (jud. Arad), Călugăreni (jud. Mureș), Mitocu Dragomirnei și Sasca Mică (jud. Suceava), Horia (jud.

Tulcea), Mălăiești (jud. Vaslui), Cotești și Măicânești (jud. Vrancea). De asemenea, un număr de 5 centre, deși au prevăzute între 1/2 și 1 1/2 normă, acestea nu sunt asigurate de niciun medic: Cârpenișu (jud. Giurgiu), Reghin (jud. Mureș), Nedelea și Urlați (jud. Prahova), Pojorâta (jud. Suceava). Din cele 5 centre, Reghin (jud. Mureș) și Urlați (jud. Prahova) funcționează în mediul urban, restul în mediul rural.

Un număr de 4 centre funcționează cu medici angajați cu 1/2 normă: Jibou (jud. Sălaj), Zvoriștea (jud. Suceava), Videle (jud. Teleorman), Jariștea (jud. Vrancea).

Un număr de 4 centre deși nu au aprobate posturi de medici prin organigrame, asigură servicii medicale (preponderent neuro-psihiatrice și pneumologice) pe baza convențiilor civile CRRN Gheorghe Șerban, Balotului și Milcov (mun. București), Galata (jud. Iași).

Un număr de 2 centre nu au prevăzute în organigrame personal medical mediu (asistente medicale, surori medicale): Bolintin Vale (jud. Giurgiu) și Galata (jud. Iași).

b) Personalul de îngrijire

Din totalul celor 1.508,5 posturi aprobate pentru personalul de îngrijire, un număr de 1.368 posturi sunt ocupate, gradul de ocupare fiind de 90,68%.

Echipele de control au semnalat faptul că în situația CRRN cu un număr mare de beneficiari care au grad grad ridicat de dependență, numărul personalului de îngrijire este subdimensionat. În medie o infirmieră trebuie să asigure sprijin, îngrijire și supraveghere pentru 12 beneficiari cu autonomie parțială și pentru 6-8 beneficiari imobilizați sau cu mobilitate redusă. În turele de noapte o infirmieră asigură îngrijirea pentru 12-16 beneficiari. Din discuțiile purtate cu personalul de îngrijire rezultă că este dificil să se asigure ture permanente în situația în care intervin concedii medicale sau în perioada efectuării concediilor legale de odihnă. În aceste situații, serviciile sunt asigurate cu implicarea altor persoane angajate ale CRRN, în condițiile în care sunt disponibile.

O problemă identificată la CRRN Galda (jud. Alba) o reprezintă calificarea infirmierilor. Din cei 97 de infirmieri angajați, doar 15 au calificare.

c) Personalul de specialitate

Din totalul de 143 de posturi de asistenți sociali și psihologi, sunt ocupate 115, din care un număr de 68 sunt asistenți sociali (59,13%) și un număr de 47 sunt psihologi (40,87%).

Există un număr de 11 centre care fie nu au prevăzut în organigramă, fie nu au ocupat postul de asistent social: Petriș (jud. Arad), Balotului (mun. București), Bolintin Vale (jud. Giurgiu), Tulgheș (jud. Harghita), Călugăreni și Reghin (jud. Mureș), Râu Vadului (jud. Sibiu), Mitocu Dragomirnei și Siret (jud. Suceava), Videle (jud. Teleorman), Mălăiești (jud. Vaslui), precum și un număr de 12 centre care nu au psiholog: Petriș (jud. Arad), Remeți (jud. Bihor), Gherla și Jucu (jud. Cluj), Bolintin Vale și Cârpenișu (jud. Giurgiu), Călugăreni (jud. Mureș), Războieni (jud. Neamț), Jibou (jud. Sălaj), Mitocu Dragomirnei și Zvoriștea (jud. Suceava), Măciuca (jud. Vâlcea).

Din totalul celor 407 posturi aprobate pentru personalul de recuperare, integrare/reintegrare socio-profesională, un număr de 351 posturi sunt ocupate, gradul de ocupare fiind de 86,24%.

Două situații grave au fost identificate la:

- **CRRN Plătărești (jud. Călărași)** care, deși este un centru de recuperare și reabilitare, nu oferă aceste servicii, asigurând doar servicii de găzduire, hrană, consiliere psihologică și terapie ocupațională. Nu are aprobat și nici nu are angajat personal de recuperare (fizio-kinetoterapeuți, maseuri, etc.), iar personalul implicat în activitatea de terapie ocupațională nu este calificat;
- **CRRN Bălăceanca (jud. Ilfov)** care, de asemenea nu asigură servicii de recuperare, cu excepția celor desfășurate de psiholog; centrul nu dispune de personal de specialitate și nici de dotări și spații pentru desfășurarea acestora.

Niciun CRRN nu asigură integrarea profesională a beneficiarilor din cauza lipsei: personalului de specialitate, serviciilor de evaluare a abilităților lucrative, precum și accesului la serviciile de consiliere și orientare vocațională, de evaluare și plasare pe piața forței de muncă.

d) Personalul administrativ și auxiliar

Din totalul celor 1.356,5 posturi aprobate pentru personalul administrativ și auxiliar, un număr de 1.200 posturi sunt ocupate, gradul de ocupare fiind de 88,46%.

Din ponderea structurii de personal angajat rezultă faptul că un număr de 6 CRRN (9,81%) au postul de șef centru sau coordonator centru vacant, după cum urmează: Galata (jud. Iași), Mitocu Dragomirnei (jud. Suceava), Videle (jud. Teleorman), Lugoj 1 (jud. Timiș), Horia (jud. Tulcea), Mălăiești (jud. Vaslui). Există însă și CRRN care au prevăzute și ocupate atât postul de șef centru cât și cel de coordonator centru după cum urmează: Dărmănești (jud. Bacău), Tulgheș (jud. Harghita), Bălăceanca (jud. Ilfov), Reghin (jud. Mureș), iar Bîlteni (jud. Gorj) are prevăzute și ocupate 1 post șef centru și 2 posturi coordonator centru. În cazul CRRN Bălăceanca se menționează că atribuțiile șefului de centru și ale coordonatorului nu sunt clar delimitate în fișa postului.

e) Raportul beneficiar/angajați

La nivel național, raportul beneficiari / personal angajat este 1,54, mai mare decât raportul prevăzut de HG nr. 23 din 2010, respectiv 1,45 pentru categoria de serviciu inspectat. Acest raport variază de la un centru la altul, de la 0,58 la CRRN Milcov (mun. București), 0,78 la CRRN Bîlteni (jud. Gorj) și 0,88 la CRRN Cărpeneșu, la 1,98 la CRRN Războieni (jud. Mureș), 2,09 la CRRN Galda (jud. Alba) și 2,21 la CRRN Videle (jud. Teleorman).

În timp ce CRRN Galda și Războieni sunt centre mari, cu un număr de 351, respectiv 171 beneficiari, calitatea serviciilor fiind afectată de deficitul de personal angajat (în special a personalului de îngrijire și a celui de recuperare), serviciile oferite fiind în principal cele de bază, CRRN Videle este un centru mic, cu un număr de 21 de beneficiari, astfel încât deficitul nu afectează semnificativ calitatea serviciilor asigurate.

Repartizarea numărului total al personalului aprobat/angajat pe categorii profesionale este prezentată în **Anexa nr.4**, pentru fiecare CRRN supus inspecției.

5.6. SITUAȚIA BENEFICIARILOR

Conform metodologiei de control (vezi informațiile din cap.3), din totalul de **5.530 de beneficiari** existenți în CRRN la data inspecției, au fost selectați un număr de **4.614**, ale căror dosare au fost verificate de echipele de inspectori sociali.

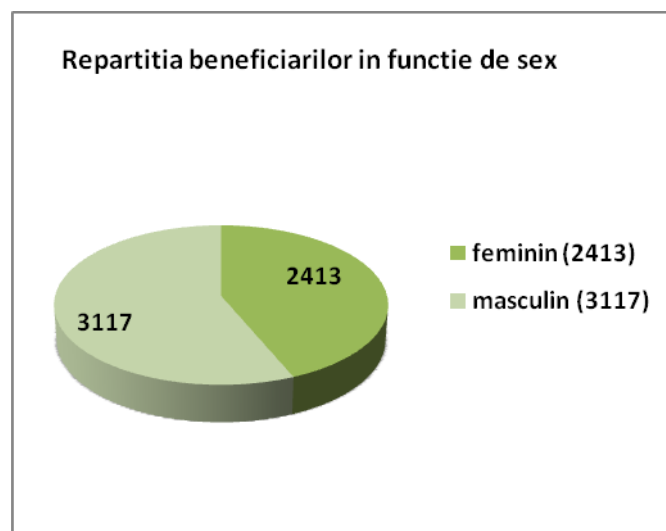
Din totalul beneficiarilor selectați, un număr de *1.200 beneficiari au o rezidență în CRRN mai mică de 3 ani*, în timp ce *3.414 beneficiari au o rezidență în centru mai mare de 3 ani*.

a) Constatări de ordin cantitativ

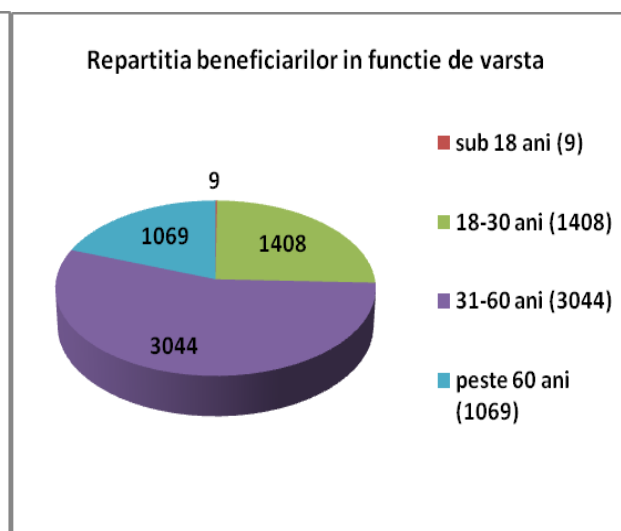
Repartizarea numărului de beneficiari instituționalizați la data inspecției, pe criterii de sex, vârstă, tip și grad de handicap este redată în **Anexa nr.5**, pentru fiecare CRRN inspectat.

Situația beneficiarilor din CRRN repartizată pe sex și vârstă este prezentată în graficul G6, respectiv G7.

G6

G7

Se observă că ponderea cea mai mare de beneficiari o reprezintă cei cu vârsta cuprinsă între 31 și 60 de ani (55,04%), urmată de cei cu vârsta între 18 și 30 de ani (25,46%) și de cei peste 60 de ani (19,33%).

Din analiza datelor centralizate la nivel național, referitoare la încadrarea beneficiarilor în grad și tip de handicap, rezultă următoarele:

- în cazul CRRN Călinești (jud. Prahova) au fost identificați un număr de 5 beneficiari cu vârsta mai mică de 18 ani;
- în cazul unui număr de 28 CRRN (54,9% din totalul centrelor) au fost identificați, conform documentației existente, un număr de *142 beneficiari cu alte tipuri de handicap* în afara celui neuropsihic: Galda (jud. Alba), Petriș (jud. Arad), Dărmănești și Răcăciuni (jud. Bacău), cele 3 centre Beclean (jud. Bistrița Năsăud), Tulgheș (jud. Harghita), Galata (jud. Iași), Brâncovenești (jud. Mureș), Călinești și Nedelea (jud. Prahova), Jibou (jud. Sălaj), Rîu

Vadului (jud. Sibiu), Costâna, Mitocu Dragomirnei, Pojorîta, Sasca Mică și Zvoriștea (jud. Suceava), Videle (jud. Teleorman), Găvojdia (jud. Timiș), Babadag și Horia (jud. Tulcea), Mălăiești (jud. Vaslui), Băbeni 1 (jud. Vâlcea), Milcov, Balotului și Gheorghe Șerban (mun. București);

- de asemenea, în cazul unui număr de 11 CRRN (21,56% din totalul centrelor) au fost identificați un număr de 156 *beneficiari neîncadrați în grad și tip de handicap, figurând cu „handicap social”*, încadrare inexistentă conform Ordinul ministrului muncii, familiei și egalității de șanse și al ministrului sănătății publice nr.762/1.992/2007 pentru aprobarea criteriilor medico-psihosociale pe baza cărora se stabilește încadrarea în grad de handicap: Galda (jud. Alba), Dărmănești și Răcăciuni (jud. Bacău), Urlați (jud. Prahova), Costâna, Pojorîta, Sasca Mică și Zvoriștea (jud. Suceava), Horia (jud. Tulcea), Mălăiești (jud. Vaslui), Măciuca (jud. Vâlcea).

Alte aspecte identificate în campania tematică de inspecție se referă la:

- 104 beneficiari ale căror certificate de încadrare în grad și tip de handicap a expirat, sau au fost încadrați în grad și tip de handicap în baza legislației anterioare apariției Ordinului ministrului muncii, familiei și egalității de șanse și al ministrului sănătății publice nr. 762/1992/2007- identificarea s-a făcut în cazul unui număr de 7 CRRN (13,72% din totalul centrelor): Galda (jud. Alba)- 7 beneficiari, Bălăceanca (jud. Ilfov)-64 beneficiari, Rîu Vadului (jud. Sibiu)-2 beneficiari, Băbeni (jud. Vâlcea)- 1 beneficiar, Cotești-11 beneficiari, Măicănești-11 beneficiari și Jariștea- 8 beneficiari (jud. Vrancea);
- 70 beneficiari cu acte de identitate expirate identificați în cazul CRRN Galda (jud. Alba), precum și 2 beneficiari fără identitate stabilită identificați la CRRN Măciuca (jud. Vâlcea), pentru care nu au fost inițiate demersurile legale în vederea înregistrării lor.

De asemenea, pe parcursul controlului la CRRN Rîu Vadului (jud. Sibiu) au fost identificați beneficiari fără discernământ, pentru care nu au fost stabilite măsurile legale de punere sub interdicție și desemnare a reprezentantului legal.

b) Constatări de ordin calitativ

Cu privire la *aspectul general* al beneficiarilor, echipele de inspecți sociali nu au constatat nereguli evidente. În niciunul dintre CRRN nu au fost semnalate situații de uniformizare a beneficiarilor prin tunsoare sau de neglijare a îngrijirii personale (curățenie, toaleta personală, etc.). De asemenea, beneficiarilor le sunt asigurate obiectele de îmbrăcăminte și încălțăminte necesare, diversificate și adaptate vârstei, sexului și sezonului, evitându-se uniformizarea. Îmbrăcăminte și lenjeria de corp și de pat sunt schimbate periodic și ori de câte ori este necesar.

Fac excepție CRRN Bolintin Vale și Cărpeneșu (jud. Giurgiu) unde articolele achiziționate nu sunt întotdeauna suficiente, de bună calitate sau diversificate în funcție de vârstă și preferințe. De asemenea, sunt menționate și CRRN: Gheorghe Șerban (mun. București) și Bălăceanca (jud. Ilfov) unde inspecții sociali au constatat necesitatea asigurării necesarului de îmbrăcăminte și încălțăminte pentru uzul beneficiarilor.

5.7. Date privind standardele specifice de calitate verificate

Cu privire la standardele verificate, conform Ordinului nr. 559/2008, deficiențele identificate în cadrul fiecărui modul (evidențiat în cap.2) se prezintă astfel:

Modulul I Accesarea serviciilor

În 11 CRRN au fost identificate deficiențe privind: *constituirea echipei multidisciplinare, efectuarea evaluărilor periodice a beneficiarilor, întocmirea Planurilor individualizate de intervenție (P.I.I.), semnarea fișelor de monitorizare a planurilor, desemnarea responsabililor de caz*: Gherla și Jucu (jud. Cluj), Bălăceanca (jud. Ilfov), Brâncovenești, Călugăreni și Reghin (jud. Mureș), Jibou (jud. Sălaj), Rîu Vadului (jud. Sibiu), Mitocul Dragomirnei (jud. Suceava), Balotului, Gheorghe Șerban (mun. București).

În cazul a 4 CRRN: Galda (jud. Alba), Balotului (mun. București), Tulgheș (jud. Harghita), Galata (jud. Iași), nu a fost *revizuit Manualul de proceduri, respectiv Ghidul beneficiarului*, deși s-a constatat necesitatea introducerii unor proceduri suplimentare sau a detalierii / actualizării celor formulate anterior.

În cazul CRRN Galda echipa de inspecție a identificat 39 de beneficiari a căror găzduire nu era reglementată prin *decizii de admitere*, situație întâlnită și în cazul unui beneficiar din CRRN Balotului (mun. București).

În următoarele 4 CRRN: Galda (jud. Alba), Tulgheș (jud. Harghita), Milcov, Gheorghe Șerban (mun. București) nu era *întocmit orarul zilnic al beneficiarilor*.

În CRRN Horia (jud. Tulcea) și Balotului (mun. București) nu erau *întocmite contractele de furnizare a serviciilor*.

Modulul II Găzduire

La următoarele 13 CRRN echipele de inspectori sociali au identificat nereguli în ceea ce privește numărul beneficiarilor repartizați în dormitoare, ca urmare a supraaglomerării, sau ca urmare a compartimentării necorespunzătoare a spațiilor, precum și privind dotarea și amenajarea spațiilor interioare: Beclean (jud. Bistrița Năsăud), Bolintin Vale (jud. Giurgiu), Războieni (jud. Neamț), Călinești, Urlați și Nedelea (jud. Prahova), Rîu Vadului (jud. Sibiu), Găvojdia (jud. Timiș), Mălăiești (jud. Vaslui), Măciuca și Băbeni 1 (jud. Vâlcea), Gheorghe Șerban (mun. București), Bălăceanca (jud. Ilfov).

La următoarele 19 CRRN s-a constatat *lipsa totală sau parțială a adaptării spațiilor de locuit*, precum și al celor în care se desfășoară activitățile zilnice, la cerințele utilizatorilor de fotolii rulante sau cu deficiențe de deplasare: Galda (jud. Alba), Beclean (jud. Bistrița Năsăud), Bolintin Vale (jud. Giurgiu), Războieni (jud. Neamț), Călinești, Urlați și Nedelea (jud. Prahova), Rîu Vadului (jud. Sibiu), Găvojdia (jud. Timiș), Măciuca (jud. Vâlcea), Milcov și Gheorghe Șerban (mun. București), Costâna, Pojorîta, Sasca Mică (jud. Suceava), Horia (jud. Tulcea), Cotești, Măicănești, Jariștea (jud. Vrancea). Menționăm că în aceste CRRN un număr de 173 de beneficiari verificați sunt imobilizați la pat, pentru deplasarea lor sunt necesare anumite adaptări ale spațiilor.

În cazul CRRN Rîu Vadului (jud.Sibiu) se menționează faptul că încăperile nu sunt personalizate, *beneficiarii nefiind antrenați în activități de personalizare* a camerelor, a spațiilor aflate în uzul lor, fapt ce se reflectă în aspectul auster, de spital al încăperilor. Tot aici echipa de inspectori sociali a identificat o beneficiară imobilizată la pat găzduită într-un dormitor cu doi beneficiari bărbați, dintre care unul este partenerul de viață al acesteia, nerespectându-se dreptul la intimitate al cuplului.

Deși în cazul CRRN Bolintin Vale (jud. Giurgiu) beneficiarii ar putea desfășura activități în aer liber în curtea centrului, acest lucru nu este posibil întrucât aceasta *nu este amenajată*. La CRRN Milcov (mun. București) proiectul de amenajare a curții este în curs de implementare.

O altă grupă de deficiențe se referă la *lipsa compartimentării, a accesibilizării, amenajării și dotării grupurilor sanitare* identificate la următoarele 15 CRRN: Beclean (jud. Bistrița Năsăud), Techirghiol (jud. Constanța), Războieni (jud. Neamț), Urlați, Nedelea (jud. Prahova), Rîu Vadului (jud. Sibiu), Costâna, Pojorîta, Sasca Mică (jud. Suceava), Videle (jud. Teleorman), Găvojdia (jud. Timiș), Horia (jud. Tulcea), Măciuca (jud. Vaslui).

Au fost identificate deficiențe legate de :

- *igienizarea și renovarea spațiilor* la 4 CRRN: Răcăciuni (jud. Bacău), Plătărești (jud. Călărași), Bolintin Vale (jud. Giurgiu), Călinești (jud. Prahova);
- *securizarea spațiilor* la 5 CRRN: Gherla (jud. Cluj), Horia (jud. Tulcea), Cotești, Jariștea, Măicănești (jud. Vrancea).

Modulul III Îngrijire personală

Echipele de inspecție au constatat că în marea lor majoritate CRRN respectă acest standard și asigură corespunzător *igiena beneficiarilor*, inclusiv a celor imobilizați la pat.

Rezultatele controlului au reliefat deficiențe doar în ceea ce privește:

- *asigurarea permanentă a apei calde* la CRRN Călinești (jud. Prahova);
- *asigurarea materialelor igienico-sanitare și de cazarmament* la CRRN: Bolintin Vale (jud. Giurgiu) în ceea ce privește asigurarea cu obiecte de îmbrăcăminte, Gheorghe Șerban (mun. București) în ceea ce privește asigurarea necesarului de îmbrăcăminte și încălțăminte pentru uzul beneficiarilor și Bălăceanca (jud. Ilfov) privind asigurarea obiectelor de lenjerie și îmbrăcăminte necesare beneficiarilor.

Cu privire la *hrănirea beneficiarilor*, rezultatele controlului indică faptul că persoanele cu grad ridicat de dependență sunt asistate și ajutate de personalul de îngrijire. CRRN asigură în general 3 mese principale pe zi și două gustări.

Situația privind gradul de autonomie în hrănire al beneficiarilor selectați în vederea verificării este prezentată în **Anexa nr. 6**. Conform datelor prezentate în anexă, din totalul de 4.614 beneficiari selectați în vederea verificării, un număr de 315 beneficiari *nu au deprinderi de autohrănire* (6,82%). Dintre aceștia:

- 226 beneficiază de regim normal de hrană,
- 89 beneficiază de regim dietetic.

Un număr de 511 beneficiari (11,07%) au *deprinderi limitate de autohrănire*, necesitând sprijin. Dintre aceștia:

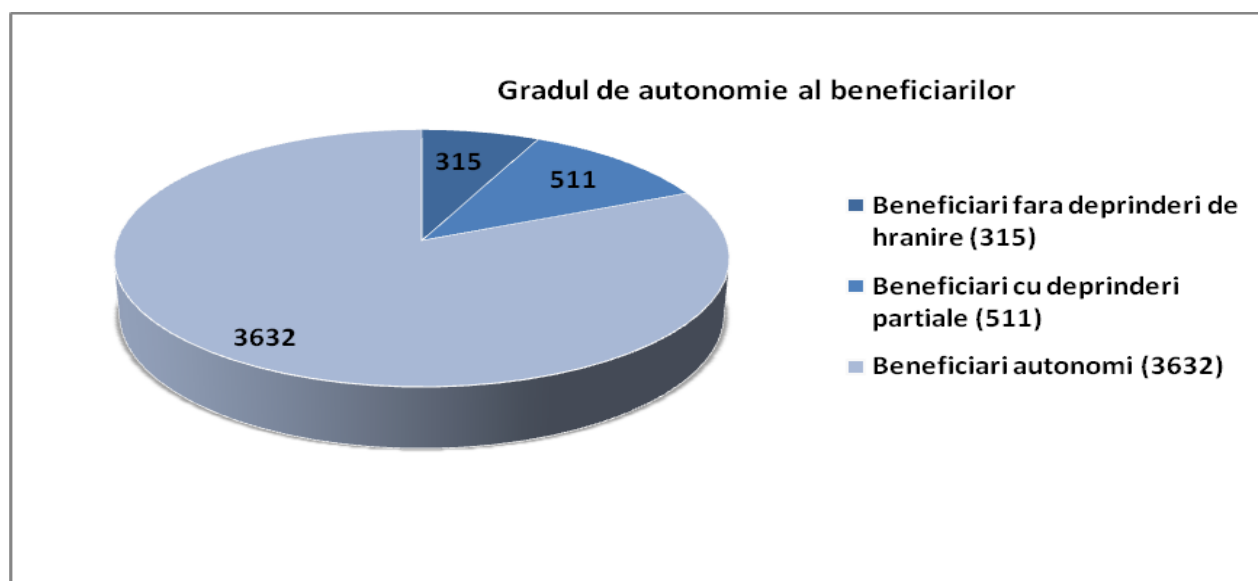
- 403 beneficiază de regim normal de hrană,
- 108 beneficiază de regim dietetic.

Un număr de 3.788 de beneficiari sunt *autonomi, hrănindu-se independent* (82,1%). Dintre aceștia:

- 2.978 beneficiază de regim normal de hrană,
- 810 beneficiază de regim dietetic.

Situația privind gradul de autonomie în ceea ce privește hrănirea beneficiarilor selectați este prezentată în graficul G8.

G8.

Alte deficiențe identificate se referă la următoarele aspecte:

- asigurarea cu material de igienă personală a beneficiarilor la CRRN Bolintin Vale (jud. Giurgiu);
- asigurarea numărului necesar de mese și gustări, precum și asigurarea aportului caloric al meselor la CRRN: Bălăceanca (jud. Ilfov), Gheorghe Șerban (mun. București), Călugăreni (jud. Mureș), Rîu Vadului (jud. Sibiu), Costâna, Mitocul Dragomirnei, Pojorîta, Sasca Mică, Zvoriștea (jud. Suceava).

La CRRN Călugăreni (jud. Mureș) și Gheorghe Șerban (mun. București) nu sunt angajați medici dieteticieni sau asistenți medicali dieteticieni, astfel încât nu s-a putut stabili dacă meniul zilnic corespunde normelor legale sub raport caloric, calitativ și cantitativ. De asemenea niciunul din cele trei centre nu respectă costul minim lunar de întreținere/beneficiar stabilit prin HG nr.23/2010, respective 26.163,37 lei/an/beneficiar. Prin hotărârea consiliului județean au fost stabilite costuri diferite și mai mici decât cele prevăzute legal: 22.221 lei/an- CRRN Călugăreni, 24.930,20 lei/an- CRRN Reghin, 25.824 lei/an- CRRN Brâncovenști.

La CRRN Bălăceanca (jud. Ilfov), echipa de inspecți sociali a sesizat faptul că majoritatea beneficiarilor erau subponderali, aspect precizat și în fișele de reevaluare. Totodată, din discuțiile purtate cu beneficiarii aceștia au semnalat lipsa diversificării alimentelor și calitatea scăzută a

meniului servit. Pentru edificare, s-au purtat discuții și cu angajații centrului, au fost analizate documentele corespunzătoare (adresa de informare către directorul DGASPC Ilfov, proces verbal de constatare, etc.) și a fost verificat conținutul pranzului pe toată perioada misiunii de inspecție. Toate acestea au relevat faptul că meniul furnizat de firma de catering nu corespunde celui solicitat de CRRN, hrana nu corespunde din punct de vedere calitativ, în sensul în care deși felul I al meniului trebuia să conțină carne, aceasta lipsea. De asemenea, s-a constatat că stabilirea alocației zilnice de hrană nu este aprobată prin hotărârea consiliului județean, deși respectă prevederile legale în vigoare fiind în valoare de 8,3 lei/zi. Reprezentanții DGASPC Ilfov au susținut că suma este suplimentată cu 2 lei/zi/beneficiar fără să facă dovada prin documente.

Din analiza fișelor de evaluare a beneficiarilor CRRN Balotului s-a constatat că în 24 cazuri s-au înregistrat regrese în greutate, iar la CRRN Gheorghe Șerban s-a constatat că, deși majoritatea beneficiarilor sunt subponderali, greutate lor este constantă în ultimii ani, înregistrându-se fluctuații, în plus sau în minus de până la un kilogram (între 2 evaluări). Din explicațiile personalului medical rezultă că *„starea de nutriție a beneficiarilor este dictată de leziunile cerebrale și disfuncțiile endocrine. Din examinarea făcută pe tinerii internați s-a văzut că, deși sunt slabi, au ceea ce se numește bula lui Bichat la față, semn de echilibru nutrițional. De altfel, ei sunt bine colorați, au pielea curată, nu suferă de escare sau infecții cutanate, ceea ce sugerează că sunt la nivelul relativ optim al stării lor de nutriție”*. În condițiile în care la CRRN Gheorghe Șerban (mun. București) există un număr semnificativ de beneficiari dependenți de îngrijire, cu probleme de alimentație și deglutiție s-a constatat că nu există și nu se aplică o *procedură privind hrănirea acestora și nici a măsurilor de prim ajutor* ce trebuie luate în caz de asfixie mecanică.

La CRRN Râul Vadului (jud. Sibiu) au fost identificați 30 de beneficiari pentru care evaluările medicale ale stării de sănătate efectuate în perioada 02.2013 – 07.2013 atestă modificări ale greutății. Astfel conform documentației medicale analizate, 11 dintre aceștia, cu greutatea între 23 kg - 60 kg, raportat la greutatea inițială/înălțime au înregistrat scăderi în greutate, scăderile variind între 1-5 kg. Conform documentației medicale și discuțiilor purtate cu personalul medical, scăderile în greutate sunt motivate medical prin: sindrom de malabsorbție, mixedem congenital, afecțiuni ale aparatului digestiv, întârzierea mentală severă asociată cu refuzul alimentației, hipotrofie staturo- ponderală, lipsa dentiției sau dentiție incompletă.

Cu privire la *administrarea medicației curente*, situația beneficiarilor în funcție de autonomia acestora este prezentată în **Anexa nr. 7**. Conform situației menționate, din totalul celor 4.614 de beneficiari verificați, un număr de 3.988 beneficiari primesc medicamente permanent în baza prescripțiilor medicilor de specialitate (86,43%).

Dintre aceștia:

- 343 sunt imobilizați la pat;
- 384 au mobilitate limitată;
- 3.887 sunt persoane cu autonomie de deplasare.

Un număr de 626 de beneficiari nu necesită medicație în mod permanent (13,56%), din care:

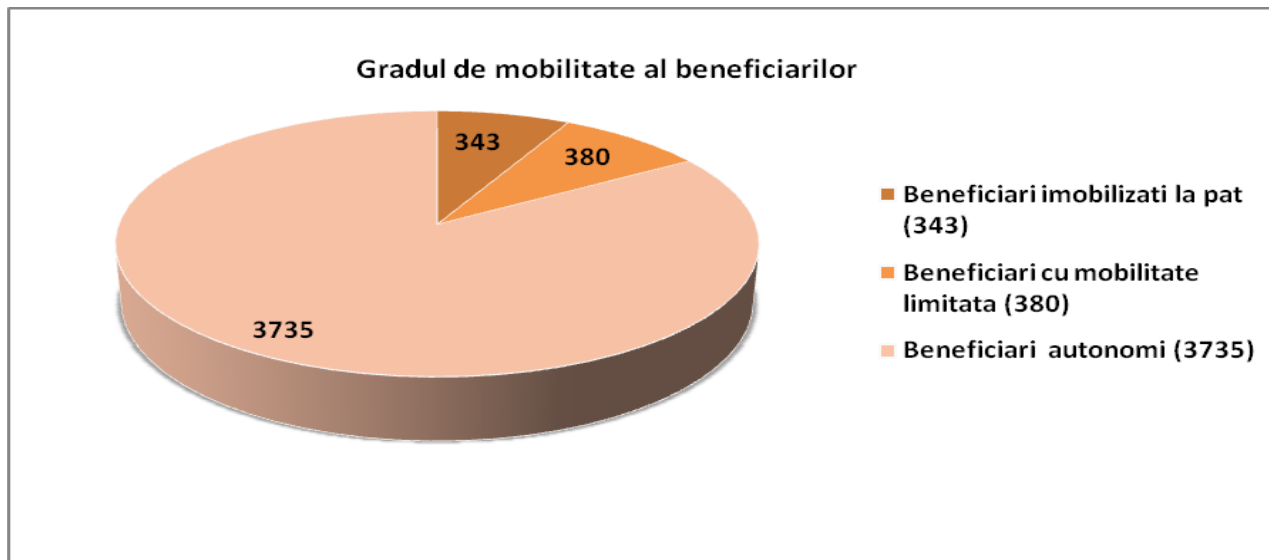
- 46 sunt imobilizați la pat;
- 34 au mobilitate limitată;
- 546 sunt persoane cu autonomie de deplasare.

Echipele de inspectorii sociali au evidențiat faptul că toate centrele au beneficiarii înscriși la medic de familie, cu excepția CRRN Călugăreni (jud. Mureș) unde nu există consemnări care să ateste acest

fapt. O altă deficiență privind acest indicator, a fost semnalată la CRRN Cotești (jud. Vrancea), unde nu există fișe de medicamente pentru fiecare beneficiar.

Situația privind gradul de autonomie în deplasare al beneficiarilor verificați este prezentată în graficul G9.

G9

În legătură cu **asigurarea altor servicii medicale și de îngrijire** s-a constatat că beneficiarii cu probleme de incontinență primesc materialele igienico-sanitare necesare, precum și asistența prin personalul de îngrijire, sub supravegherea celui medical, cu excepția CRRN Bolintin Vale (jud. Giurgiu), unde cantitatea materialelor nu corespunde nevoilor.

Referitor la asigurarea serviciilor stomatologice, inspectorii sociali au semnalat deficiențe în acordarea acestor servicii, fiind menționate CRRN: Galda (jud. Alba), Râu Vadului (jud. Sibiu) și Bolintin Vale (jud. Giurgiu). Tot în CRRN Bolintin Vale este semnalat și faptul că există un deficit în ceea ce privește asigurarea serviciilor stomatologice precum și a asistenței tehnice: ochelari, orteze, proteze etc.

Din analiza documentelor care atestă zilele și cauzele de spitalizare a beneficiarilor în perioada ianuarie 2012- iunie 2013, a rezultat faptul că internările au fost determinate fie de afecțiuni intercurrente, fie de afecțiuni asociate, zilele de spitalizare nedepășind o medie de 30 de zile/beneficiar. Exemplificăm în acest sens următoarele situații:

- La CRRN Petriș (jud. Arad) au fost spitalizați un număr de 9 beneficiari care au însumat 261 de zile de spitalizare, cauzele fiind: retard mental sever cu tulburari grave de comportament; reumatism cronic; cataracta congenital ochi drept; hipertensiune arteriala; oligofrenie cu tulburari de comportament;
- La CRRN Dărmănești (jud. Bacău) 15 beneficiari au necesitat internări în spitale, însumând un număr de 216 zile de spitalizare. Cauzele care au determinat internarea au constat în agravarea afecțiunilor psihice și boli asociate afecțiunii psihice, beneficiarii necesitând tratamente de specialitate, investigații de specialitate, precizare diagnostic și tratament.
- La CRRN Balotului, 2 beneficiari au fost internați în unități spitalicești, unul cu diagnosticul: insuficiență respiratorie acută, emfizem pulmonar, iar cel de-al doilea cu diagnosticul: emfizem pleural, insuficiență respiratorie acută, pneumotorax stângă, anemie secundară, escare

fesiere și plantar, ambii totalizând un număr de 128 zile de spitalizare, unul dintre beneficiari decedând în Spitalul de Pneumoftiziologie ”Sf. Ștefan”.

- La CRRN Gheorghe Șerban, în perioada aprilie 2012 - iunie 2013, au fost spitalizați 4 beneficiari (în mai multe etape), nr. zilelor de spitalizare (însulate) fiind de 24. Cauzele care au condus la spitalizarea tinerilor au fost următoarele: cataractă O.D. (transplant de cristalin), hipertermie, raluri bronhice, scaune diareice, vărsături alimentare. Doi dintre beneficiari au decedat ulterior (în spital), cauzele fiind stop cardiorespirator iresuscitabil, respectiv insuficiență respiratorie acută.

Din evaluarea numărului de decese în CRRN și a cauzelor acestora, în perioada ianuarie 2012-iunie 2013, nu au fost sesizate situații de creștere numerică sau cauze care să indice lipsa îngrijirilor, a hranei sau neglijență și abuz.

În ceea ce privește *asigurarea activităților în aer liber*, inspectorii sociali au menționat faptul că, de regulă, în Orarul zilnic al beneficiarilor sunt prevăzute și consemnate activități în aer liber. Excepții constatate au fost la CRRN: Gheorghe Șerban (mun. București), Rîu Vadului (jud. Sibiu) s-a constatat că beneficiarii imobilizați la pat *nu sunt implicați în programe și activități desfășurate în aer liber*.

Modulul IV Recuperare

În **Anexa nr. 8** se regăsesc informații referitoare la abilitățile beneficiarilor privind comunicarea și participarea acestora la activitățile de recuperare.

Din datele prezentate rezultă că:

- 616 beneficiari nu comunică prin nicio formă de limbaj (13,35%);
- 664 beneficiari comunică prin limbaj non-verbal (14,39%);
- 1.940 beneficiari comunică prin limbaj verbal (42,04%);
- 1.394 beneficiari comunică prin limbaj verbal și scris (30,22%).

Cu privire la participarea la programele de recuperare asigurate în CRRN, se constată următoarele:

- 1.603 beneficiari nu participă la niciun program de recuperare (34,75%);
- 1.923 beneficiari participă cu sprijin la cel puțin un program de recuperare (41,67%), din care 945 beneficiari participă ocazional, iar 978 beneficiari participă în mod constant la aceste programe;
- 1.088 beneficiari participă în mod voluntar și independent la programele de recuperare (23,58%), din care 363 beneficiari aleg să participe ocazional, iar 725 beneficiari participă în mod constant la aceste programe.

Astfel, în condițiile în care un număr de 2.911 de beneficiari nu participă sau participă ocazional la programele de recuperare (63,09% din beneficiarii verificați), rezultă că acestea fie nu sunt asigurate (lipsă personal, spațiu adecvat, materiale, etc.), fie sunt insuficiente/ neadaptate nevoilor beneficiarilor, fie aceștia nu sunt implicați sau stimulați să participe.

Din totalul celor 4.614 de beneficiari verificați în cadrul campaniei nu au întocmit Programe individuale de recuperare (fie nu se desfășoară, fie nu există consemnări privind efectuarea acestora) un număr de:

- 49 beneficiari din cadrul CRRN Reghin și 263 beneficiari din CRRN Călugăreni (jud. Mureș)
- 192 beneficiari din cadrul CRRN Bălăceanca (jud. Ilfov)

Alte deficiențe identificate se referă la:

- *lipsa activităților de recuperare fizio-kinetoterapeutică, terapii de recuperare neuromotorie* la CRRN: Galda (jud. Alba), Călinești, Nedelea și Urlați (jud. Prahova), Milcov (mun. București), Bălăceanca (jud. Ilfov), Bolintin Vale (jud. Giurgiu);
- *lipsa activităților de recuperare a tulburărilor de limbaj* la CRRN: Urlați și Nedelea (jud. Prahova), Bălăceanca (jud. Ilfov);
- *lipsa activităților de recuperare ocupațională* la CRRN: Urlați și Nedelea (jud. Prahova), Bălăceanca (jud. Ilfov), Rîu Vadului (jud. Sibiu);
- *lipsa materialelor, mijloacelor necesare desfășurării activităților de recuperare* la CRRN Rîu Vadului (jud. Sibiu).

Modulul V Integrare/reintegrare socială

În **Anexa nr.8** se regăsesc informații referitoare la participarea beneficiarilor la activitățile de integrare/reintegrare socială. Din datele prezentate rezultă că:

- 1.881 beneficiari nu participă la niciun program de integrare/reintegrare socială (40,76%);
- 1.836 beneficiari participă cu sprijin, la cel puțin un program de integrare/reintegrare socială (39,8%), din care 1.185 beneficiari participă ocazional, iar 651 beneficiari participă în mod constant la aceste programe;
- 897 beneficiari participă în mod voluntar și independent la programele de integrare/reintegrare socială (19,44%), din care 332 beneficiari participă ocazional, iar 565 beneficiari participă în mod constant la aceste programe.

Astfel, în condițiile în care un număr de 3.398 de beneficiari nu participă sau participă ocazional la programele de integrare/reintegrare socială (73,64% din beneficiarii selectați), rezultă că acestea fie nu sunt asigurate (lipsă personal, spațiu adecvat, materiale, etc.), fie sunt insuficiente/ neadaptate nevoilor beneficiarilor, fie aceștia nu sunt implicați sau stimulați să participe.

Alte deficiențe identificate se referă la:

- *lipsa din dosarul beneficiarilor* din CRRN: Reghin și Călugăreni (jud. Mureș) a Programelor individuale de integrare/reintegrare socială;
- *lipsa instruirii personalului în vederea aplicării activităților de integrare/reintegrare socială* la CRRN Galda (jud. Alba);
- *neimplicarea beneficiarilor care pot desfășura activități specifice* la CRRN Rîu Vadului (jud. Sibiu), Bălăceanca (jud. Ilfov);
- *absența activităților de identificare a membrilor de familie în vederea implicării beneficiarilor în programe de integrare/reintegrare socială și familială* la CRRN: Rîu Vadului (jud. Sibiu), Videle (jud. Teleorman), Babadag (jud. Tulcea);
- *neconsemnarea vizitelor membrilor de familie* la CRRN Bălăceanca (jud. Ilfov);

- *lipsa materialelor, mijloacelor necesare desfășurării activităților de socializare la CRRN Rîu Vadului (jud. Sibiu);*
- *elaborarea unui plan de acțiuni de socializare a beneficiarilor la CRRN Bălăceanca (jud. Ilfov).*

Modulul VII Reclamații și protecție

Standardul a fost analizat în raport cu informațiile desprinse din: observarea beneficiarilor, discuțiile purtate cu aceștia, Fișa de evaluare și Fișa de observație medicală, coroborate cu informațiile din Registrul privind protecția împotriva abuzurilor precum și alte documente (registrul de notificare evenimente deosebite, registrul de predare – primire tură, registrul măsurilor de contenționare-conform Ordinului ministrului sănătății nr.372/2006 privind Normele de aplicare a Legii sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice nr.487/2002).

Echipele de inspectori sociali au relevat faptul că, de regulă CRRN aplică cerințele standardului, acordând atenție respectării drepturilor beneficiarilor, fiind elaborate proceduri specifice și utilizându-se registrele prevăzute în acest scop.

Deficiențe au fost semnalate în sensul:

- *neevidențierii măsurilor de contenționare sau izolare în fișe, planuri individuale de intervenție, registrul de contenționări la CRRN: Galda (jud. Alba), Rîu Vadului (jud. Sibiu), Bălăceanca (jud. Ilfov);*
- *neevidențierii distincte a zilelor de spitalizare și a cauzelor spitalizării beneficiarilor la CRRN Bălăceanca (jud. Ilfov);*
- *neevidențierii distincte a cauzelor decesului beneficiarilor la CRRN Bălăceanca (jud. Ilfov);*
- *nerespectării procedurii privind protecția beneficiarilor împotriva abuzurilor, neglijării, discriminării la CRRN Mitocul Dragomirnei (jud. Suceava);*
- *lipsei procedurii privind demersurile ce trebuie întreprinse la decesul beneficiarului în centru, la CRRN Balotului (mun. București);*
- *lipsei procedurii de contenționare la CRRN Bălăceanca (jud. Ilfov) precum și a procedurii adaptate în limbaj accesibil la CRRN Tulgheș (jud. Harghita);*
- *lipsei procedurii privind notificarea evenimentelor deosebite la CRRN Gheorghe Șerban (mun. București);*
- *lipsei procedurii de reclamații la CRRN: Tulgheș (jud. Harghita), Balotului (mun. București).*

6. MĂSURI DE REMEDIERE DISPUSE

În vederea remedierii deficiențelor constatate, echipele de inspecție au dispus **256 de măsuri**, stabilind termene de realizare și persoane responsabile de îndeplinirea acestora. Măsurile au fost aplicate unui număr de **43 CRRN** (84,31% din total).

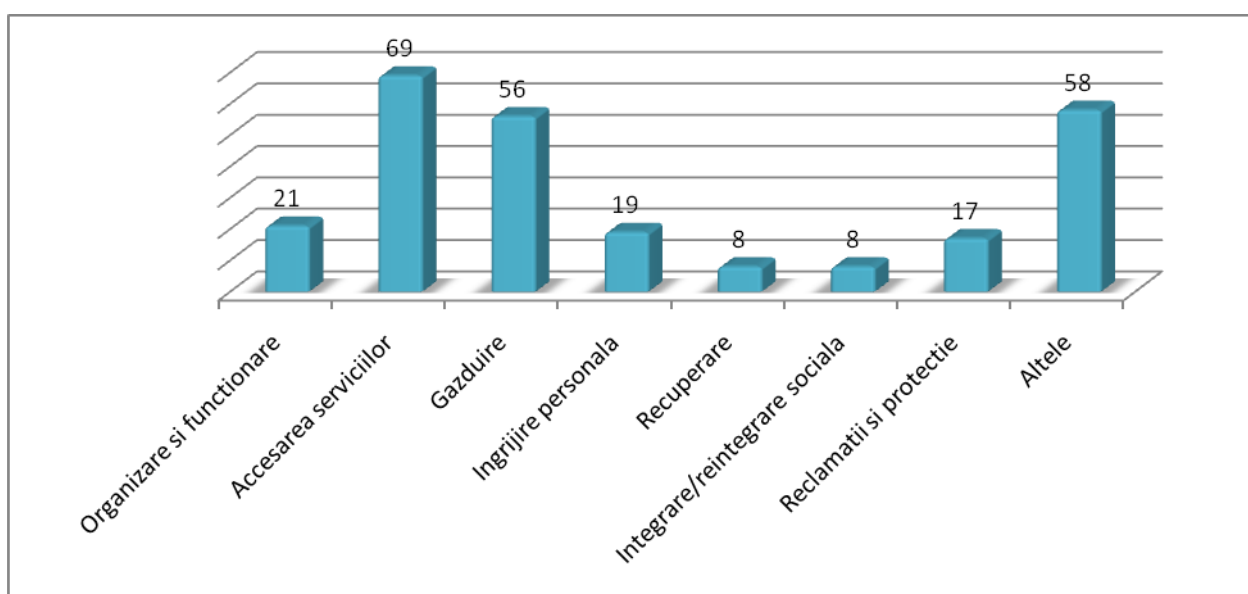
Centralizarea pe fiecare județ a numărului de măsuri dispuse se regăsește în **Anexa nr.9**.

De menționat faptul că au fost identificate un număr de **5 CRRN pentru care nu a fost necesară stabilirea de măsuri** întrucât activitatea desfășurată era în concordanță cu prevederile Ordinului nr. 559/2008, CRRN Cuveșdia și Petriș (jud. Arad), CRRN Remeți (jud. Bihor), CRRN Năvodari (jud. Constanța) și CRRN Băbeni 2 (jud. Vâlcea).

În cazul CRRN Cârpenișu (jud. Giurgiu) nu s-au dispus măsuri deoarece serviciul urmează a fi închis iar beneficiarii vor fi transferați în locuințe protejate.

Situația privind numărul de măsuri repartizat pe arii de interes este prezentată în graficul G9.

G9.

Cele mai multe măsuri, așa după cum rezultă din grafic, au fost cele aplicate pentru nerespectarea standardelor de calitate privind accesarea serviciilor și găzduirea, iar cele mai puține au fost cele aplicate ca urmare a nerespectării standardelor de calitate privind recuperarea și integrarea/reintegrarea socială. Abaterile constatate în legătură asigurarea serviciilor de recuperare și integrare/reintegrare socială fac ca acestea, deși mai puțin numeroase, să fie extreme de grave, deoarece afectează însăși misiunea CRRN.

Prezentăm în continuare succint măsurile de remediere dispuse, în funcție de principalele arii de interes:

6.1. Măsurile privind organizarea și funcționarea CRRN (21 de măsuri dispuse) au vizat următoarele situații:

- *Obținerea/actualizarea hotărârilor consiliilor județene privind aprobarea capacității și a Regulamentului de Organizare și funcționare a serviciului, organigrama și statul de funcții - CRRN Tulgheș (jud. Harghita);*

- *Obținerea avizului de funcționare de la DPPH*, conform art.51 alin.(5) din Legea nr.448/2006, măsura a fost dispusă pentru un număr de 9 CRRN: Tulgheș (jud. Harghita), Brâncovenești, Călugăreni și Reghin (jud. Mureș), Pojorâta, Siret și Zvoriștea (jud. Suceava), Balotului și Gheorghe Șerban (mun. București);
- *Obținerea acreditării furnizorului de servicii* conform art.11 alin.(4) din OG nr.68/2003 privind serviciile sociale, consolidată, măsură dispusă unui număr de 3 furnizori de servicii (DGASPC Harghita, Mureș și Ilfov);
- *Obținerea/reînnoirea altor avize și autorizații de funcționare*, măsura a fost dispusă pentru un număr de 9 CRRN, după cum urmează:
 - o autorizații sanitare: CRRN Tulgheș (jud. Harghita), CRRN Horia (jud. Tulcea)
 - o autorizații sanitar –veterinare și pentru siguranța alimentelor: CRRN Horia (jud. Tulcea), CRRN Milcov și Balotului (mun. București)
 - o avize PSI: CRRN Milcov, Gheorghe Șerban și Balotului (mun. București)
 - o autorizație de gospodărirea apelor: CRRN Galda (jud. Alba).
- *Obținerea/actualizarea hotărârilor consiliilor județene privind costul mediu lunar de întreținere a beneficiarilor CRRN*: Horia (jud. Tulcea), Videle (jud. Teleorman).

6.2. Măsurile privind accesarea serviciilor CRRN (69 de măsuri dispuse)

- Aceste măsuri vizează, în principal, *transferul în alte servicii specializate a beneficiarilor* care au vârsta mai mică de 18 ani, nu sunt încadrați în grad de handicap sau care, deși dețin certificate de încadrare în grad de handicap, nu corespund din punct de vedere al tipului de handicap, CRRN fiind un serviciu destinat exclusiv persoanelor cu handicap neuropsihic. Echipele de inspecție au formulat recomandări în legătură cu:
 - o admiterea în CRRN numai a beneficiarilor, cu handicap neuropsihic în cazul 5 CRRN: Călinești, Nedelea și Urlați (jud. Prahova), Rîu Vadului (jud. Sibiu), Jibou (jud. Sălaj);
 - o transferul în alte tipuri de servicii rezidențiale în cazul unor beneficiari identificați în următoarele 15 CRRN: Galda (jud. Alba), Galata (jud. Iași), Bălăceanca (jud. Ilfov), Tulgheș (jud. Harghita), Călinești (jud. Prahova), Costâna, Mitocu Dragomirnei, Pojorâta, Sasca Mică și Zvoriștea (jud. Suceava), Găvojdia, Lugoj 1 (jud. Timiș), Babadag și Horia (jud. Tulcea), Mălăiești (jud. Vaslui);
- De asemenea, s-a recomandat *reînnoirea certificatelor de încadrare în grad și tip de handicap* a beneficiarilor, ca urmare a expirării acestora în cazul a 8 CRRN: Galda (jud. Alba), Bălăceanca (jud. Ilfov), Rîu Vadului (jud. Sibiu), Lugoj (jud. Timiș), Băbeni 1 (jud. Vâlcea), Cotești, Măicănești și Jariștea (jud. Vrancea).
- *Obținerea /reînnoirea actelor de identitate* s-a dispus la CRRN: Galda (jud. Alba), Măciuca (jud. Vâlcea);
- *Stabilirea prin procedura legală a reprezentantului legal al beneficiarilor* s-a dispus în cazul CRRN: Rîu Vadului;
- *Revizuirea Manualului de proceduri sau a Ghidului beneficiarului*, la CRRN: Galda (jud. Alba), Balotului (mun. București), Tulgheș (jud. Harghita), Galata (jud. Iași);

- *Încheierea contractelor de furnizare a serviciilor* s-a dispus la CRRN Horia (jud. Tulcea) și Balotului (mun. București);
- *Emiterea deciziilor de admitere în centru* pentru un număr de 39 de beneficiari a căror găzduire nu era reglementată, în cazul CRRN Galda, măsură dispusă și în cazul a unui beneficiar din CRRN Balotului (mun. București);
- *Constituirea echipelor multidisciplinare, evaluări periodice a beneficiarilor, întocmirea Planurilor individualizate de intervenție, semnarea fișelor de monitorizare a planurilor, desemnarea responsabililor de caz*, s-au dispus la următoarele CRRN: Gherla și Jucu (jud. Cluj), Bălăceanca (jud. Ilfov), Brâncovenești, Călugăreni și Reghin (jud. Mureș), Jibou (jud. Sălaj), Rîu Vadului (jud. Sibiu), Mitocul Dragomirnei (jud. Suceava), Balotului, Gheorghe Șerban (mun. București);
- Pentru *neîntocmirea orarului zilnic al beneficiarilor*, au fost dispuse măsuri de remediere în următoarele CRRN: Galda (jud. Alba), Tulgheș (jud. Harghita), Milcov, Gheorghe Șerban (mun. București).

6.3. Măsuri privind asigurarea condițiilor de găzduire (56 măsuri privind cazarea beneficiarilor, condițiile igienico-sanitare)

Măsurile dispuse vizează:

- *accesibilizarea spațiilor* la 15 CRRN : Galda (jud. Alba), Beclean (jud. Bistrița Năsăud), Războieni (jud. Neamț) Călinești, Urlați, Nedelea (jud. Prahova), Rîu Vadului (jud. Sibiu), Costâna, Pojorîta, Sasca Mică (jud. Suceava), Găvojdia (jud. Timiș), Horia (jud. Tulcea), Măciuca (jud. Vaslui), Milcov, Gheorghe Șerban (mun. București);
- *compartimentarea, dotarea și amenajarea spațiilor interioare* la 13 CRRN: Beclean (jud. Bistrița Năsăud), Bolintin Vale (jud. Giurgiu), Războieni (jud. Neamț), Călinești, Urlați, Nedelea (jud. Prahova), Rîu Vadului, Găvojdia, Mălăiești, Măciuca, Băbeni 1 (schimbarea linoleumului foarte deteriorat), Gheorghe Șerban (asigurarea cu saltele antiescară), Bălăceanca;
- *protejarea intimității și a relației de cuplu* pentru beneficiarii CRRN Rîu Vadului (jud. Sibiu);
- *implicarea beneficiarilor în activități de personalizare* a camerelor, a spațiilor aflate în uzul acestora la CRRN Rîu Vadului;
- *amenajarea curții și a spațiilor libere* ale CRRN: Bolintin Vale, Milcov;
- *compartimentarea, accesibilizarea, amenajarea și dotarea grupurilor sanitare* la următoarele 15 CRRN: Beclean, Techirghiol, Războieni, Urlați, Nedelea, Rîu Vadului, Costâna, Pojorîta, Sasca Mică, Videle, Găvojdia, Lugoj 1, Lugoj, Horia, Măciuca;
- *igienizarea și renovarea spațiilor* la CRRN: Răcăciuni, Plătărești, Bolintin Vale, Călinești;
- *securizarea spațiilor* la CRRN: Gherla, Horia, Cotești, Jariștea, Măicănești;
- *asigurarea permanent a apei calde, a materialelor igienico-sanitare și de cazarmament* la CRRN: Bolintin Vale (asigurarea cu obiecte de îmbrăcăminte), Călinești (asigurarea cu apă caldă în permanență), Gheorghe Șerban (asigurarea necesarului de îmbrăcăminte și

încălțăminte pentru uzul beneficiarilor), Bălăceanca (asigurarea obiectelor de lenjerie și îmbrăcăminte necesare beneficiarilor).

6.4. Măsuri privind asigurarea serviciilor de îngrijire (19 măsuri dispuse)

Măsurile vizează:

- asigurarea cu material de igienă personal a beneficiarilor la CRRN: Bolintin Vale;
- asigurarea numărului de mese și gustări și îmbunătățirea aportului caloric al meselor la 8 CRRN: Bălăceanca, Gheorghe Șerban, Rîu Vadului, Costâna, Mitocul Dragomirnei, Pojorîta, Sasca Mică, Zvoriștea;
- asigurarea serviciilor stomatologice la CRRN Rîu Vadului (jud. Sibiu);
- întocmirea fișelor de medicamente pentru fiecare beneficiar la CRRN Cotești;
- elaborarea și aplicarea unei proceduri privind hrănirea beneficiarilor cu probleme de deglutiție și a măsurilor de prim ajutor în caz de asfixie mecanică la CRRN Gheorghe Șerban;
- implicarea în programe și activități în aer liber a beneficiarilor imobilizați la pat la CRRN Gheorghe Șerban.

6.5. Măsuri privind furnizarea serviciilor de recuperare (8 măsuri dispuse)

Acestea au avut în vedere:

- desfășurarea activităților de recuperare fizio-kinetoterapeutică, terapii de recuperare neuromotorie la 7 CRRN: Galda, Călinești, Urlați, Nedelea, Milcov, Bălăceanca, Bolintin Vale;
- desfășurarea activităților de recuperare a tulburărilor de limbaj la CRRN: Urlați, Nedelea, Bălăceanca;
- desfășurarea activităților de recuperare ocupațională la CRRN: Urlați, Nedelea, Bălăceanca, Rîu Vadului (prin ocuparea postului de ergoterapeut);
- achiziționarea materialelor, mijloacelor necesare desfășurării activităților de recuperare la CRRN Rîu Vadului.

6.6. Măsuri privind serviciile de integrare/reintegrare socială (8 măsuri dispuse)

- instruirea personalului în vederea aplicării activităților de integrare/reintegrare socială la CRRN Galda;
- implicarea tuturor beneficiarilor care pot desfășura activități specifice la CRRN Rîu Vadului, Bălăceanca;
- identificarea membrilor de familie ai beneficiarilor în vederea implicării lor în activități de integrare/reintegrare socială și familială la CRRN: Rîu Vadului, Videle, Babadag;
- consemnarea vizitelor membrilor de familie la CRRN Bălăceanca;
- achiziționarea materialelor, mijloacelor necesare desfășurării activităților de socializare la CRRN Rîu Vadului;
- elaborarea unui plan de acțiuni de socializare a beneficiarilor la CRRN Bălăceanca.

6.7. Măsurile privind politica de reclamații și protecție contra abuzurilor (17 măsuri dispuse)

Măsurile vizează procedurile: protecția împotriva neglijării, abuzurilor, discriminării, a tratamentului degradant sau inuman, după cum urmează:

- *evidențierea*, în fișe, planuri individuale de intervenție, registrul de conțenționări, *a măsurilor de conțenționare sau izolare a beneficiarilor* la CRRN: Galda (jud. Alba), Rîu Vadului (jud. Sibiu), Bălăceanca (jud. Ilfov);
- *evidențierea zilelor de spitalizare și a cauzelor spitalizării beneficiarilor* la CRRN Bălăceanca (jud. Ilfov);
- *evidențierea cauzelor decesului beneficiarilor* la CRRN Bălăceanca (jud. Ilfov);
- *respectarea procedurii privind protecția beneficiarilor împotriva abuzurilor, neglijării, discriminării* la CRRN Mitocul Dragomirnei (jud. Suceava);
- *elaborarea procedurii privind demersurile ce trebuie întreprinse la decesul beneficiarului în centru*, la CRRN Balotului (mun. București);
- *elaborarea procedurii de conțenționare a beneficiarilor* la CRRN Bălăceanca (jud. Ilfov) precum și *a procedurii adaptate în limbaj accesibil* la CRRN Tulgheș (jud. Harghita);
- *elaborarea procedurii privind notificarea evenimentelor deosebite* la CRRN Gheorghe Șerban (mun. București);
- *elaborarea procedurii de reclamații* la CRRN Tulgheș (jud. Harghita), Balotului (mun. București).

6.8. Alte tipuri de măsuri (58 de măsuri dispuse):

- *restructurarea/reorganizarea* la 10 CRRN: Galda (jud. Alba), Dărmănești și Răcăciuni (jud. Bacău), Beclean 1 (jud. Bistrița), Plătărești (jud. Călărași), Bîlteni (jud. Gorj), Războieni (jud. Neamț), Călinești (jud. Prahova) Rîu Vadului (jud. Sibiu), Babadag (jud. Tulcea);
- *ocuparea posturilor vacante cu personal de specialitate* la 18 CRRN: Bîlteni (jud. Gorj), Războieni (jud. Neamț), Călinești, Urlați și Nedelea (jud. Prahova), Jibou (jud. Sălaj), Rîu Vadului (jud. Sibiu), Pojorîta, Sasca Mică, Costâna, Mitocu Dragomirnei, Zvoriștea și Siret (jud. Suceava), Videle (jud. Teleorman), Găvojdia Lugoj 1, Lugoj (jud. Timiș), Gheorghe Șerban (mun. București);
- *transmiterea către AJPIS a raportului de stadiu privind Proiectul de reabilitare, reparații curente* la CRRN Gherla (jud. Cluj);
- *informarea Consiliului Județean Mureș* cu privire la nerespectarea standardelor de cost și a raportului beneficiar/angajați, în vederea remedierii deficiențelor, la CRRN: Călugăreni, Brâncovenești și Reghin;
- *depunerea de proiecte cu finanțare nerambursabilă*, în vederea restructurării/reorganizării CRRN Călinești (jud. Prahova);
- *stabilirea parteneriatelor cu instituții publice sau organism private* pentru asigurarea serviciilor necesare dar neasigurate în CRRN Bolintin Vale (jud. Giurgiu);

- aplicarea măsurilor legale pentru nerespectarea atribuțiilor prevăzute în fișa postului angajaților cărora le-au fost întocmite note de serviciu sau referate de abatere disciplinară, la CRRN Bălăceanca (jud. Ilfov),
- întocmirea Fișei de post pentru șeful centrului și coordonatorul acestuia, cu delimitarea clară a competențelor, la CRRN Bălăceanca (jud. Ilfov)
- transmiterea către AJPIS a contractului privind externalizarea serviciului de preparare a hranei, de către CRRN Bălăceanca (jud. Ilfov).

7. SANCTIUNI CONTRAVENTIONALE APLICATE

Ca urmare a deficiențelor constatate cu ocazia desfășurării campaniei „Controlul modului de respectare a standardelor specifice de calitate pentru centrele rezidențiale (centrele de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică) pentru persoanele adulte cu handicap”, echipele de inspector sociali au aplicat furnizorilor de servicii sociale următoarele sancțiuni:

- **DGASPC Sălaj** a fost sancționată cu o sancțiune contravențională **avertisment**, conform Procesului Verbal de Contravenții Seria ANPIS nr.0013817, încheiat în data de 08.07.2013, (motivul în baza căruia s-a aplicat sancțiunea a fost încălcarea parțială a prevederilor Ordinului nr.559/2008 faptă prevăzută și sancționată de art.100, alin.1, lit. d) din Legea 448/2006).
- **DGASPC Timiș** a fost sancționată cu **avertisment verbal**, în conformitate cu prevederile art. 7 din Ordonanța nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor.
- Având în vedere faptul că, la nivelul CRRN Bolintin Vale nu sunt respectate standardele de calitate privind furnizarea corespunzătoare a serviciilor sociale, sancțiunea propusă de echipa de inspector sociali a fost **suspendarea acreditării furnizorului de servicii sociale (DGASPC Giurgiu)**, pentru serviciile sociale acordate în cadrul CRRN, conform prevederilor art.16 alin. (3) lit.i din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 113 din 21 decembrie 2011 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială, până la îndeplinirea standardelor calitate.

8. CONCLUZII

Având în vedere faptul că principalul obiectiv al campaniei a constat în identificarea și evaluarea situațiilor de abuz și neglijare a beneficiarilor din CRRN, rezultatele controlului nu au scos în evidență situații flagrante de violență, sau abuzuri exercitate asupra beneficiarilor. De asemenea echipele de inspecție nu au semnalat cazuri de conțenționare fără respectarea prevederilor *Legii nr. 487/ 2002* privind sănătatea mintală și protecția persoanelor cu tulburări psihice. Relele tratamente identificate de inspectorii sociali se referă la condițiile improprie de găzduire din CRRN, așa cum au fost prezentate în conținutul raportului.

Astfel, în urma activităților de inspecție realizate în perioada 20.06.2013 - 05.07.2013, și a constatărilor evidențiate de echipele de inspecție se desprind următoarele concluzii:

8.1 Organizare, funcționare și resurse umane ale CRRN

- în marea lor majoritate CRRN nu îndeplinesc integral condițiile privind: asigurarea resurselor umane necesare, ceea ce afectează desfășurarea corespunzătoare a activităților din serviciile rezidențiale (47 CRRN, respectiv 92,15%);

8.2 Găzduirea beneficiarilor

- un număr de 43 CRRN (84,31%) nu îndeplinesc integral standardele specifice de calitate în ceea ce privește dimensionarea, accesibilizarea, igienizarea, dotarea sau amenajarea spațiilor pentru găzduirea beneficiarilor, spațiilor destinate activităților zilnice și terapiilor, precum și a altor încăperi funcționale (săli pentru prepararea și servirea hranei, grupuri sanitare, depozite și magazii, etc.);

8.3 Îngrijirea personală a beneficiarilor

- întrucât doar un număr de 13 CRRN (25,49%) nu îndeplinesc în totalitate standardele specifice de calitate privind serviciile de îngrijire (*igiena personală, alimentația, cazarmamentul și medicația beneficiarilor*), se poate afirma că majoritatea CRRN asigură corespunzător aceste servicii;

8.4 Asigurarea serviciilor de recuperare, integrare/reintegrare socială a beneficiarilor

- conform misiunii sale, CRRN ar trebui să asigure preponderent servicii de recuperare, integrare/reintegrare socială prin intermediul personalului de specialitate, totuși acesta reprezintă doar 13% din totalul personalului angajat, iar în condițiile în care personalul medical și de îngrijire reprezintă 53,45% din personalul angajat, serviciile oferite beneficiarilor CRRN sunt preponderent medicale și de îngrijire;
- de asemenea, niciun CRRN nu asigură integrarea profesională a beneficiarilor, iar un număr de 13 CRRN (25,49%) nu asigură serviciile de recuperare, integrare/ reintegrare socio-profesională, de suport. Neîndeplinirea acestor indicatori reflectă limitele privind asigurarea tipurilor de servicii de recuperare, integrare/reintegrare socio-profesională, prin resurse proprii, sau prin serviciile comunității locale și neadaptarea acestor servicii la nevoile beneficiarilor;
- un număr de 307 persoane care sunt rezidente în peste 50% din CRRN (5,55% din totalul de beneficiarilor instituționalizați), necesită alte tipuri de servicii decât cele oferite întrucât CRRN este un serviciu destinat exclusiv persoanelor majore, cu handicap neuropsihic, posesoare de certificat de încadrare în grad și tip de handicap.
- conform certificatelor de acreditare, CRRN ar trebui să ofere rezidență limitată în timp („găzduire temporară”), însă, în fapt, majoritatea asistaților beneficiază de serviciile centrului pe perioade lungi de timp (mulți dintre ei provenind din serviciile de ocrotire destinate copiilor), ceea ce indică faptul că CRRN este un serviciu rezidențial de tip închis, acordat pe durată nelimitată.

8.5 Condiții privind respectarea drepturilor beneficiarilor (protecția împotriva neglijării, abuzurilor, discriminării, a tratamentului degradant sau inuman)

- în condițiile în care doar un număr de 7 CRRN (13,72% din total) nu respectă politica de reclamații și protecție contra abuzurilor, în conformitate cu prevederile standardelor specifice, se poate afirma că drepturile beneficiarilor sunt respectate, deficiențele fiind cu precădere de

ordin procedural (lipsă registre, lipsă consemnări în aceste documente, proceduri incomplete, neadaptate).

9. PROPUNERI

În vederea îmbunătățirii activității CRRN și pentru desfășurarea activității acestui tip de serviciu rezidențial în conformitate cu misiunea sa (recuperare, integrare/reintegrare neuropsihiatrică), în urma campaniei tematice efectuate se pot evidenția următoarele propuneri:

- reanalizarea HG nr.23/2010 cu privire la procentul care stabilește personalul de specialitate și prevederea unor măsuri de sancționare a furnizorilor de servicii (DGASPC) care solicită ordonatorilor principali de credite (consiliilor județene) aprobarea posturilor fără a ține cont de prevederile legislației în vigoare;
- reanalizarea de către DGASPC și consiliile județene, a strategiilor și a planurilor de acțiune județene de restructurare/ închidere a CRRN cu capacitate mare ținându-se cont de:
 - o stabilirea unor termene concrete și realiste de realizare a planurilor de acțiune
 - o identificarea responsabilă a resurselor materiale, financiare și umane necesare îndeplinirii măsurilor (din planurile de acțiune) la termenele stabilite
 - o implementarea acestora cu prioritate și celeritate a acestor strategii;
- organizarea activităților CRRN astfel încât funcționarea acestora să se realizeze cu respectarea misiunii tipului de serviciu în care se încadrează, respectiv servicii de recuperare, integrare/reintegrare socio-profesională a persoanelor cu handicap neuropsihic;
- având în vedere caracterul temporar al găzduirii, se impune integrarea CRRN într-un sistem local de servicii astfel încât centrul să fie orientat atât spre serviciile rezidențiale de îngrijire și asistență, cât și spre serviciile care asigură un trai independent (locuințe protejate), în funcție de nevoile, autonomia și situația medicală a beneficiarilor;
- identificarea la nivelul autorităților locale a unor modalități de a asigura cu personal de specialitate posturile vacante prevăzute pentru recuperare, integrare/reintegrare socio-profesională (în conformitate cu prevederile HG nr.23/2010);
- dezvoltarea de către CRRN în colaborare cu DGASPC a programelor de integrare/reintegrare socio-profesională, în concordanță cu nevoile și interesul beneficiarilor, apelând inclusiv la serviciile oferite în comunitate.

Director DIS

Alexandra Georgescu

Prenume și nume	Funcția	Semnătura	Data
Gabriela Rotariu	Inspector social		06.08.2013
Monica Solomie	Inspector social		06.08.2013